

Informatie- en opinieblad
van de Rijksuniversiteit
Limburg

Derde jaargang
nummer 2
10 september 1982

pagina 3

Bezuinigen

Het wordt de komende jaren menens met de bezuinigingen, heeft Deetman vooruitlopend op de verkiezingen en Prinsjesdag laten weten. Meer kollegegeld, minder salaris. Wie aan een medische fakulteit werkt of wil studeren, moet helemaal zijn hart vasthouden.

pagina 5

Rechten

Vrolijker nieuws in deze sombere tijden: de juridische studierichting is van start gegaan. Er lijkt een nieuwe studentenlaag te zijn aangeboord, leert de analyse van de eerste lichtung studenten.

pagina 6-7

Radenspektakel

De U-raad is eindelijk weer op volle sterkte. Bij de eerste de beste vergadering zat de stemming er meteen weer in. Of er ook goed besloten werd, is een tweede. Voor goed besluiten moet aan enkele voorwaarden worden voldaan, was eerder op de inwerkdag gebleken.

Spektakel was er ook in de medische fakulteitsraad, waar Greep en Brouwer streden om het voorzitterschap.

pagina 10-11

Greep

De juist herkozen voorzitter van de fakulteit voorspelt sombere tijden voor de Nederlandse Gezondheidszorg als er niet beter naar hem geluisterd wordt.

Nog even wachten en de deur van de Nieuwenhof, het onderdak van de Juridische Studierichting, gaat helemaal open. Maar de nieuwe studierichting kon daarop niet wachten en begon op 2 september. Limburg zat erop te wachten, bleek uit de gegevens van de eerste 100 studenten.

Evolutie

Hoewel ik mijn interdisciplinaire studie (bedrijfskunde) reeds enige jaren geleden heb volbracht, heb ik met belangstelling kennis genomen van Hemkers 'Evolutie' in *Observant* no. 1. Om te beginnen met zijn laatste conclusie, dat multidisciplinariteit begint bij het beheersen van tenminste één discipline, kan ik op grond van mijn studie alsmede mijn plaats in de RL-organisatie (bij geen enkele capgroep) stellen dat mijn interdisciplinariteit zijn rechtvaardiging slechts kan vinden in het feit dat ik geen enkele discipline beheers.

Vanuit dit bescheiden vertrekpunt kan ik tengevolge van de gelijkenis tussen verschillende aminozuur-stambomen een met de evolutieleer concurrerende hypothese óók niet verwerpen. Dat is namelijk de hypothese dat als alle diersoorten niet na en uit elkaar zijn ontstaan maar parallel, ook in dat geval moeten de stambomen van b.v. haemoglobine en fibrine op elkaar moeten lijken, niet hoeven te lijken dus.

Volgens deze hypothese zou de structuur van het DNA en de volgorde van nucleïnezuuren daarin aan bepaalde universele wetten onderhevig moeten zijn. Dus slechts één soort volgorde past c.q.

is levensvatbaar en alle andere niet. In dat geval zouden enerzijds deze structuren overal tot stand moeten komen waar aan bepaald beginvoorwaarden wordt voldaan en anderzijds parallel ontwikkelingen die 'verdacht' veel op elkaar lijken mogelijk zijn.

Mensen en apen zouden dus een separate ontwikkeling hebben doorgemaakt of nóg sterker: er kunnen bepaalde groepen van mensen bestaan (of bestaan hebben) die géén gemeenschappelijke voorouders hebben.

De vondst van eenvoudige aminozuren in meteorieten zou deze hypothese kunnen ondersteunen. De hypothese kan echter ontkracht worden door het aantonen van slechts één enkel organisme dat over een volstrekt afwijkende aminozuurvolgorde beschikt.

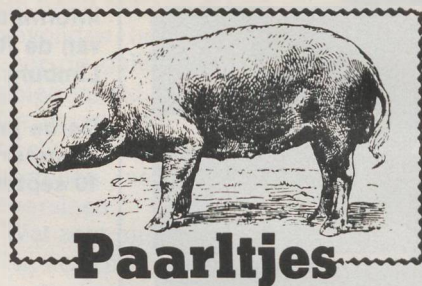
Het is dus mogelijk dat er vandaag of morgen op een verre planeet of in een meteoriet een buitenaards organisme aangetroffen wordt dat geheel en al blijkt te passen in de evolutieleer!

En wat dan?

Zou op dat moment de evolutieleer ontkracht zijn, en wel op een heel bijzondere wijze, namelijk door haar te verheffen tot een universele wet?

Een scheppingswet?

E. Backerra

Paarljes

Te koop: half vrijstaand woonhuis met garage, vrij uitzicht, Pallashof, M'richt. L-kamer, moderne keuken, 4 slaapkamers, badkamer-ligbad, douche.
Vraagprijs: f 178.000,- k.k. Te bevr. tst. 245.

Aangeboden: 4-pits fornuis koelkast. Tezamen: f 100,-.
Tel. 043-18726, Verwerhoek 1, Maastricht.

Goed doel!

Wanneer u uw kleerkast eens opruimt, gooi de kleren dan s.v.p. niet weg maar bel eerst even Ilse Veerkamp, AJZ toestel 304. Bestemd voor een zeer goed doel, (jeugdwerk in Maastrichtse wijk).

Utrecht is echt te ver!

Taart of wijn voor iemand die mij zo gauw mogelijk aan een kamer in Maastricht kan helpen.

Bel of schrijf: Arno Goudsmit, Bleyenburgstr. 8, Utrecht, 030-715266.

observant

(voorheen Maffius).

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgegeven door de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersestraat 53, kamer 304
6200 MD Maastricht
Tel.: 043-888319 of 888309
(doorkiesnummer).

Stichtingsbestuur

Gerard Majoor (voorzitter), Loes van Bentem (secretaris), Kees Schröer (penningmeester), Jan Pas, Kees Ruissen.

Redactie:

Ton Hamelers, Jacques Herraets, Richard Janssen, Evelyne de Leeuw, Jan Meijers, Kees Ruissen, Maurice van der Sangen, Els Schoenmakers, Edith Goppel.

Koördinator Voorlichting: Sjonk Ritmeester,

Grafische vormgeving: Guus van Rooij
Foto's: Koen van der Gugten, Hans van Dijk, Bas Timmermans.

Tekeningen: Pascal Oost, John Pex, Chris Voskamp.

Druk. Leiter-Nypels BV, Maastricht

Spelregels voor ingezonden kopij

Brieven (reacties op verschenen artikelen):
— niet langer dan één kolom (= een kopij-vel).

Artikelen: voor ingezonden stukken eerst contact opnemen met de bureoredactie voor afspraken over lengte etc.

Al nagedacht?

In het eerste nummer van *Observant* hebben we een oproep voor nieuwe redactieleden geplaatst. Daarop zijn enkele prima reacties binnengekomen. Een reden temeer om je op te geven als

Redactielid

Studenten zijn even welkom als medewerkers. Redactionele ervaring is niet vereist, wel een levendige belangstelling voor het universitaire bedrijf en zijn omgeving. Studenten ontvangen een redelijke financiële vergoeding voor hun bijdrage.

Voor nadere inlichtingen (bijvoorbeeld over de ondersteuning vanuit de professionele kern) of voor aanmeldingen kun je terecht bij Jacques Herraets, kamer 304 Hoofgebouw, tel. (888)319.

Collegiegeld hoger, salarissen lager

Bezuinigingsgolf komt nu pas goed op gang

De magere jaren van de universiteiten en hogescholen zijn definitief aangebroken. Op 23 augustus heeft minister Deetman de instellingen laten weten dat er via verdeling en concentratie van taken structurele bezuinigingen moeten komen tot een bedrag van 258 miljoen in 1987. Dat is 200 miljoen meer dan het bedrag dat van Kemerade vorig jaar nog nodig achtte. Het gaat dus niet meer om samenvoeging van studierichtingen Oud-Vuurlands, maar van in principe alle studierichtingen waarbij in 1990 minder dan 250 studenten ingeschreven zullen staan, of om sluiting van richtingen die op grond van kwalitatieve criteria te licht bevonden worden. Maar het allergrootste aandeel in de operatie zullen de medische fakulteiten en de academische ziekenhuizen moeten leveren. Deetman wil dat 35 à 40% van het bedrag voor hun rekening komt. Reden voor de RL om het hart vast te houden, al wordt de angst vermindert door de kanttekening van de minister dat hij de spreiding van het WO wil respekteren.

In het zopas verschenen ontwerp 'Algemeen Financieel Schema 1984-1987', dat indicaties geeft voor de financiering van het WO op middellange termijn, worden nog een aantal fikse bezuinigingen aangekondigd. Zowel studenten als personeelsleden gaan in hun portemonnee voelen dat het geld op is: het college- en examengeld wordt drastisch verhoogd en de salarissen ondergaan volgend jaar een extra korting van 50,4 miljoen.

Enkele dure studierichtingen – medicijnen, tandheelkunde en farmacie – moeten minder studenten opnemen. Tot nu toe worden jaarlijks 1800 eerstejaars tot de medicijnenstudie toegelaten. Dat aantal zou wel eens kunnen dalen tot 1200.

De prijzen van restauratieve en studentenvoorzieningen moeten omhoog en de universiteiten moeten 25 miljoen méér overhouden aan hun dienstverlenende activiteiten.

Collegiegeld naar 1026 gulden

Het collegiegeld, nu 750 gulden, gaat volgend jaar omhoog tot 1026 gulden en het examengeld stijgt van 375 naar 513 gulden. Bij die gelegenheid worden beide bijdragen geïndexeerd, dat wil zeggen gekoppeld aan stijging van lonen en prijzen. Het bedrag van 1026 gulden is uit de bus gekomen na een indexering met terugwerkende kracht tot 1973, met het collegiegeld op 500 gulden werd gebracht. Over een nieuw stelsel van studiefinanciering, dat door politici en de universitaire wereld steeds als voorwaarde is gesteld voordat over verhoging van het collegiegeld kon worden gesproken, rept Deetman in het Algemeen Financieel Schema met geen woord. Verschillende partijen, waaronder Deetmans eigen CDA, hebben al laten weten dat de verhoging niet of hoogstens zeer tijdelijk aanvaardbaar is als het wetsvoorstel voor de studiefinanciering niet snel wordt ingediend. De modale student zal er nog verder op achteruit gaan als ook de prijzen van restauratieve en studentenvoorzieningen omhoog gaan, want daarvoor wil de minister per jaar 15 miljoen gulden minder beschikbaar stellen.

Het universitaire personeel staat een extra-salariskorting te wachten van 50,4 miljoen. Bovendien zullen er 2500 à

3000 full-time arbeidsplaatsen vervallen door de taakverdelingsoperatie die de minister de komende jaren wil uitvoeren. Het initiatief tot het verdelen en concentreren van taken heeft de minister voorlopig aan de universiteiten gelaten: zij moeten vóór 1 maart volgend jaar met een plan komen dat een besparing oplevert van 66 miljoen in 1984, oplopend tot 258 miljoen in 1987. Doen ze dat niet, dan komt het departement zelf op uiterlijk 1 augustus met een voorstel.

Maastricht buiten schot?

Deetman heeft aangegeven dat hij 35 à 40% van deze structurele bezuinigingen (90 miljoen in 1987) gerealiseerd wil zien bij de medische fakulteiten en de academische ziekenhuizen. Na het multilaterale overleg tussen de instellingen en de minister van 23 augustus werd zelfs het gerucht gelanceerd dat er zeker één medische faculteit dicht zou moeten. Daarbij werd de Utrechtse faculteit met name genoemd. In Utrecht zelf circuleren geruchten dat de universiteit wordt omgevormd tot een typische bèta-instelling. Maar in de geruchtenstroom over sluiting is ook de naam van Maastricht gevallen, omdat daar nog geen volgroeide medische faculteit met een academisch ziekenhuis staat.

Deetman draait de kraan dicht

Lezing van de pas verschenen beleidsnota 'Taakverdeling en concentratie in het Wetenschappelijk Onderwijs' kan zwartkijkers gerust stellen. De minister hamert daar nogal nadrukkelijk op de spreiding van het WO. De instellingen in de Randstad zullen de grootste offers moeten brengen, de kleine worden 'waar mogelijk ontzien'. Ook al ziet het er naar uit dat de RL beschermd wordt, ongeschonden zal ze niet uit de operatie komen. In een interview met het Amsterdamse universiteitsblad Folia Civitatis heeft Deetman verklaard: 'Er zijn instellingen zoals Maastricht met een zekere groei als taakstelling, maar aan de operatie van taakverdeling en concentratie zullen ook zij niet kunnen ontsnappen. Er is niet één instelling die kan zeggen: ik hoef niet mee te doen.'

Voor de voorzitter van het College van Bestuur, mr. R.B. van den Biggelaar, is er binnen de RL nog geen reden tot paniek. 'Wat Deetman precies bedoelt met zijn uitspraak dat ook Maastricht zijn bijdrage moet leveren aan de taakverdeling is me niet helemaal duidelijk; in de beleidsnota is hij wat vriendelijker voor ons. In ieder geval hebben wij twee redenen om te worden beschermd: de regionale spreiding van het wetenschappelijk onderwijs en de voortzetting van het

groeibeleid. Dat zijn de argumenten die wij bij het overleg over de taakverdeling zoveel mogelijk moeten uitbuiten. Maar we zullen toch moeten aanvaarden dat er bezuinigingen nodig zijn. In deze tijd kun je het niet maken tegenover de maatschappij om daaraan steeds weer te ontkomen.' Bij vorige gelegenheden kon Maastricht aan grote bezuinigingen ontsnappen dankzij de status van groei-instelling die de RL net als Tilburg, Twente en Rotterdam droeg. Maar in de beleidsnota wordt daar niet meer over gepraat. Zal de groei worden tegengehouden? Van den Biggelaar: 'Het mechanisme van de vanzelfsprekende groei werkt niet meer, we zullen in de toekomst harder moeten vechten om nieuwe studies binnen te halen.' Over behoud van de bestaande voorzieningen is de CvB-voorzitter tamelijk gerust, al zal hier en daar een veer gelaten moeten worden bij de taakverdeling. 'We hebben pas drie taken, wat kun je daar nu vanaf halen? Ik denk wel dat we intern zullen moeten kijken hoe we verder kunnen bezuinigen. Ik denk dat er bijvoorbeeld in de medische fakulteit wel specialismen te noemen zijn waarvan je kunt afvragen of die aan alle acht medische fakulteiten nodig zijn. Als de gezondheidszorg maar goed draait, kun je best werken met dubbelbenoemingen van hoogleraren, die bijvoorbeeld pendelen tussen Nijmegen en Maastricht en het onderzoek op een van beide plaatsen concentreren.'

Overigens verwacht van den Biggelaar dat de instellingen vrijdag uitstel zullen vragen voor het antwoord op de vraag of zij de taakverdeling zelf willen regelen. 'Ik denk wel dat we daarna ja moeten zeggen op die vraag, want je kunt dat beter in eigen hand houden dan wachten op de botte bijl.' **J.H.**

Akademisch Jaar geopend

Even werden de sombere tijden vergeten toen op 6 september gelijktijdig met het Academisch Jaar de Juridische Studierichting geopend werd verklaard. Het trekkpaard van de studierichting, mr. Job Cohen, werd figuurlijk én letterlijk gelauwerd door CvB-voorzitter van den Biggelaar, die zich trots de 'voedstervader' van de nieuwe voorziening noemde. De stemming werd er nog vrolijker op toen ook de bouwdekaan van de studierichting economie, prof. dr. Wil Albeda, een krans, veel kleiner dan die van Cohen, bij wijze van aanmoediging kreeg omgehangen.

Voor het echte academisch cachet van de middag zorgden mr. T. Koopmans, rechter bij het Europees Gerechtshof in Luxemburg, en de nieuwe voorzitter van de Universiteitsraad, Hans Adriaanse. De laatste moet al langer hebben zien aankomen dat hij gekozen zou worden, want hij had een diep doorwrochte rede over de universitaire democratie en de plaats van de universiteit in de samenleving op papier staan. Die democratie verkeert volgens Adriaanse in een kritieke fase door een tanende belangstelling voor het bestuurswerk, vooral in hooggeleerde sferen. Verder pleitte hij voor een betere maatschappelijke dienstverlening (wetenschapswinkel) en het weer bijeen brengen van de geesten die door een eerste en een tweede lijn gescheiden zijn.

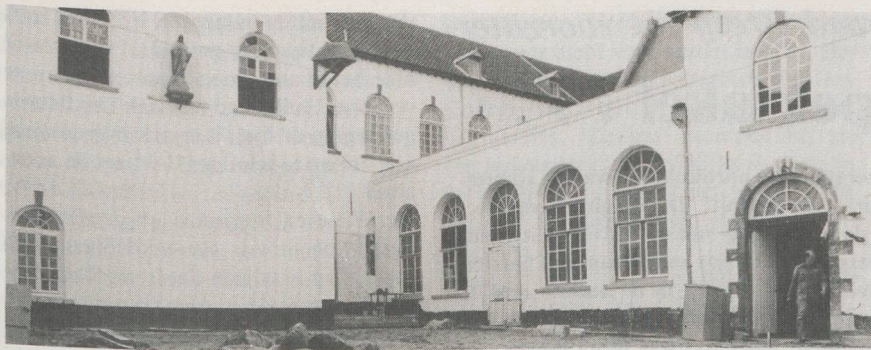
Togareclame

Als die Deetman en die Gardeniersvrouw nou eens even verder willen kijken dan hun wijsneuzen lang zijn, ja? Wil die zuinige Deetman de universiteiten een kwart miljard uit de tozak kloppen. Al eens goed naar Studio Sport gekeken de heer Deet? En viel je niets op? Ja, dat bedoel ik, shirtreclame. Door die reclame op die truitjes is het betaald voetbal wel helemaal uit de zorgen. Sterker nog: ze worden stinkend rijk. Gewoon PHILIPS of AKAI op borst of rug en de miljoenen vliegen stereo en in kleur de kassa in. Nou jij! Juist Deet, juist, dat bedoel ik: togareclame. Neem nou alleen maar al die openingen van het academisch jaar,

diesvieringen en promoties. Wat dacht je: al die professoren met KLM, ROVER en BONZO op de fluwelen jurk. (Deet)-Man, dat wordt toch een goudmijn als een ivoren toren. Doe dat wel voordat al die bedrijven op de fles zijn.

En jij ook, sluitziek Garderniersvrouw-tje. Die ziekenhuizen hoeven heus niet dicht, gebruik toch je gezond verstand. Gooi die tenten open voor witte-jassenreclame. Zul je zien: PRIVE, STORY en al die andere fabrikanten van euthanasiespullen vechten voor een reclameplaatsje op een doktersrug of een zusterborst. En wat dacht je van dekenreclame op al die duizenden bedden (ZEEUWS MEISJE en PLAFONDERF VAN FLEXA) en van reclame-

spotjes (HEERLIJK HELDER HEINEKEN) bij de ziekenomroep. Toe Tilly, en tap ook eens uit dat ander vaatje: in ieder ziekenhuis een paar bars openen. Er zullen best wel wat werkloze artsen rondlopen die het leuk vinden om als barkeeper te werken. Meid, dat loopt als een trein, kijk maar eens naar Maastricht en Heerlen. Daar bestaan al plannen om de bars en de kantines te academiseren. Echt waar hoor, een beetje blijs aanpakken en de patiënten die drinken je binnen een jaar de hele gezondheidszorg uit de rode cijfers. Als je nou toch de zaak wilt flessen, doe het dan op die manier. Hoi hè.

Aan de verbouwing van de Nieuwenhof, het toekomstige onderdak van de juristen, wordt de laatste hand gelegd.

Veel gegadigden wachten op avondstudie

Rechtenstudie boort nieuwe studentenlaag aan

De kop is eraf. De introductieweek voor de eerste lichter Maastrichtse rechtenstudenten zit er alweer op. De groep bestaat vrijwel uitsluitend uit Limburgers, waaronder een relatief groot aantal tweede-kansers dat op latere leeftijd pas de stap naar de universiteit waagt. Alles wijst erop dat de Maastrichtse opleiding een nieuwe doelgroep heeft aangeboord: van de nieuwkomers zouden er heel wat niet aan de studie begonnen zijn als die niet in Maastricht aangeboden was.

Op de laatste peildatum, eind augustus, hadden zich 86 kandidaten definitief aangemeld. 48 Mannen en 38 vrouwen, op vier na allemaal woonachtig in de zuidelijke helft van Limburg. 23 Van de studenten zijn jonger dan 20 jaar en men kan redelijkerwijs vermoeden dat zij (vrijwel) direct ná de middelbare school de rechtenstudie hebben opgenomen. Onder de resterende 63 studenten verkeren 35 twintigers, en 28 personen zijn ouder dan dertig jaar. De gemiddelde leeftijd van de eerstejaars juristen in Maastricht (28 jaar) zal ongetwijfeld aan de hoge kant liggen, wat de mening rechtvaardigt dat er veel tweede-kansers onder vertoeven. Wat betreft de schoolopleiding heben 70 studenten een VWO-diploma en zijn er 13 na een colloquium doctum toegelaten. 65 Aspirant-studenten hebben nooit elders gestudeerd, 21 deden dat wel (waarvan 6 rechten) en twee hebben zelfs al een doctoraaldiploma op zak. Eveneens 65 studenten zijn zonder een werkkring. Van de overige 17 waarvoor dit gegeven verkregen kon worden, werkten er 7 minder dan 20 uur per week, de rest meer.

Medewerkers van de richting Nederlands Recht zijn in eerste instantie in ieder geval geschrokken van het feit, dat

nogal wat aankomende studenten de rechtenstudie leken op te vatten als een veredelde part-time opleiding. Omdat men de bui al zag hangen is er aan elke geplaatste een brief gestuurd om erop te attenderen dat de studie gebaseerd is op een normale weekbelasting van 40 studie-uren, waardoor deeltijdstudie niet als een reële mogelijkheid moet worden beschouwd. Inmiddels hebben zich drie kandidaten, waarvan twee met een volledige dagtaak, waarschijnlijk op grond hiervan afgemeld. Mogelijkheden om het rooster te wijzigen en voor sommigen aan te passen aan parttime omstandigheden zijn er voor deze eerste lichter in elk geval niet, aldus de voorzitter van de commissie Nederlands Recht, mr. Job Cohen.

Avondopleiding

Er is vanaf gezien reeds dit studiejaar met een avondopleiding te beginnen. De medewerkers van Nederlands Recht willen afwachten hoe de eerste blokken zullen gaan verlopen. Maar men denkt er sterk over om in '83, of uiterlijk '84, de nieuwe studenten (dat zullen er dan 300 zijn) de keuze te bieden tussen een dag- of avondopleiding. Dat is voor Nederland een unieke omstandigheid, omdat in andere situaties mét de start van een avondopleiding ook de opnamecapaciteit toenam.

Ter verdediging van de nieuwe rechtenopleiding in Limburg is steeds het argument gehanteerd, dat men de andere faculteiten geen concurrentie aandoet, maar een nieuwe groep studenten aanboort, die zonder de nieuwe richting niet in de gelegenheid zou zijn geweest een academische studie te volgen. De hogere gemiddelde leeftijd van de rechtenstudent in Maastricht geeft aan dat

dit argument inderdaad hout snijdt. Dat bleek ook nog een snaar aanleiding van een bericht in het dagblad 'De Limburger', dat er melding van maakte dat de juridische studierichting aan de RL mogelijk in de nabije toekomst met een avond-variant zou starten. Tot nog toe zijn daar reeds een goede vijftig reacties op binnengekomen.

Hoe ziet de juridische student in Maastricht eruit? Het verhaal van twee tweede-kansers: Geurt Bijnen, woonachtig in Maastricht en raadslid voor de PvdA in deze gemeente, studeerde een tijdlang rechten in een weekendopleiding te Amsterdam, maar moest daar uiteindelijk het mes in het varken laten steken omdat de afstand toch wel zwaar begon te wegen. Zijn motivatie voor Maastricht is een tweeledige. Enerzijds spreekt het studiesysteem hem aan, anderzijds speelt de geografische factor natuurlijk een rol. Hij verhuult niet dat hij er niet meer aan begonnen zou zijn als volgens de probleemgeoriënteerde benadering een opleiding in Amsterdam was opgestart. Wanneer hem het alternatief van avondonderwijs geboden zou zijn, had Geurt Bijnen toch voor dit dagonderwijs gekozen, omdat zijn politieke activiteiten zich met name in de avonden concentreren.

De heer Deckers, Limburger en van middelbare leeftijd, beschouwt de studie Nederlands Recht als een bittere noodzaak om zijn bedrijf optimaal te kunnen voeren. Hij wordt uit hoofde van zijn beroep in de praktijk herhaaldelijk geconfronteerd met vrij complexe internationaal-juridische aspecten en wil daar meer inzicht in verwerven. Hij heeft in eerste instantie voor Maastricht gekozen om geografische redenen. Leiden was studietechnisch misschien beter geweest, maar met een gezin erbij is dat geen haalbare kaart.

Het lijkt er, mede gelet op het nog kleine aantal studenten waarom het draait, niet op dat de start van de rechtenopleiding in Limburg een nadelig effect heeft op de toeloop naar de omliggende faculteiten. Landelijk beschouwd is de interesse voor de rechtenstudie groot. De oorspronkelijke capaciteit van ongeveer 4800 plaatsbewijzen is ruim overschreden, maar de opgehoogde capaciteit van 5200 zal volgens de laatste berichten net niet gehaald worden. Tilburg en Nijmegen zitten reeds helemaal vol en vooral de Amsterdamse VU blijkt als vergaarbak voor elders niet geplaatsten te fungeren.

J.M.

U-raad kiest Adriaanse, F-raad Greep tot voorzitter

Eindelijk weer spektakel . . .

Praktisch gezien is de Universiteitsraad een vergadering partikulieren waarin sommige zaken onverwacht goed gaan en andere onverwacht fout! 'Die uitspraak van rector magnificus C. Hemker, gedaan tijdens de inwerkdag van de universiteitsraad, werd op 2 september op twee plaatsen geïllustreerd. In de ene zaal kwam een herstelde Universiteitsraad bijeen en koos er een voorzitter, terwijl in de andere zaal de raad van de medische fakulteit bijeen was om een nieuwe voorzitter te kiezen. In beide gevallen waren er geen kleerscheuren te melden, maar dat was bijna toeval . . .

Donderdagavond 2 september. In zaal 100 van het Hoofgebouw is eindelijk weer een echte Universiteitsraad bijeen, compleet met studenten. Geen spanning meer of het minimaal aantal vereiste leden komt opdagen. De zaal stroomt zelfs vol als om acht uur weer de deuren worden geopend voor niet-raadsleden. Achter de gesloten deuren blijkt zich geen verrassing te hebben voltrokken: Hans Adriaanse, sinds het gedwongen vertrek van Richard Starmans in januari actief als interim-voorzitter, heeft tijdens zijn proefperiode het vertrouwen van de raad grotendeels gewonnen. Toch wordt hij lang niet zonder reserves gekozen: hij krijgt tien stemmen voor en twee stemmen tegen. Vier raadsleden onthouden zich van stemming. De studentenfractie leest na de verkiezing bij monde van Marius Vaags een verzoevende verklaring voor. Uit zijn koffertje komt de voorzittershamer tevoorschijn, die was gekonfisqueerd door de actiegroep 't Vonkje, nadat Starmans was weggestemd en de hele studentenfractie met hem was vertrokken. Er is weliswaar weinig ten goede veranderd sinds het vertrek van Starmans, zegt Vaags, maar de emoties rond die affaire mogen niet tot cynisme leiden. Als hij

nog eens benadruk heeft dat zijn fractie anders aankijkt tegen het begrip loyaliteit dan het deel van de raad dat Starmans verjoeg, lijkt de zaak voorgoed gesloten.

Feest

Maar dan begint het feest weer. Bij een doorgaans onschuldig punt als de samenstelling van de raadscommissies wordt door de voorzitter de vraag gesteld waarom Luc de Witte en Richard Starmans in geen enkele commissie zitting hebben willen nemen. De Witte verklaart dat hij en Starmans nu in het zesde jaar zijn aangeland en zo zeer in beslag worden genomen door de stages in het ziekenhuis, dat zij zich niet kunnen vrijmaken voor commissievergaderingen. Dan pakt Henk Hoogland, in januari de indiener van de motie van wantrouwen tegen Starmans, de draad weer op. En ook Karly Hamulyak en Paul Deviléé nemen de twee studenten stevig onderhanden. 'Je draait je kiezers op die manier een rad voor de ogen,' zegt Hoogland. 'Je kunt zo als raadslid niet behoorlijk functioneren,' zegt Hamulyak. 'Jullie zitten de zaak te flessen,' valt Deviléé bij, 'omdat je vroeger altijd zo op het belang van de commis-

sies hebt zitten hameren.' Er wordt zelfs openlijk de vraag gesteld of de twee er niet beter aan doen maar weer op te stappen. 'Jullie hadden toch kandidaten genoeg op de lijst; is er niet over gesproken om op te schuiven?' vraagt de voorzitter.

De Witte en Starmans krijgen het een beetje benauwd. Ze verdedigen zich door erop te wijzen dat in de fractie de kwestie geregeld is. Het commissiewerk is verdeeld over de andere fractieleden, aangevuld met NSEM-leden die niet in de raad zitten. Die komen in het fractieverleg hun standpunten bespreken. Starmans en de Witte vertolken de standpunten in de raad. Dat is hen toevertrouwd dankzij hun grote ervaring en het grote aantal stemmen dat ze van de kiezers hebben gekregen. Hoogland gaat door. 'Je wist van tevoren dat het moeilijk zou worden met de stages. Het is niet reëel om nu de anderen op te zadelen met het werk. Bovendien is het zeer frustrerend als tijdens het fractieverleg de commissieleden worden omgepraat en jullie in de raad ineens met een ander standpunt komen. Ook als je negen van de tien keer niet kunt komen, moet je toch aan de commissies meedoen, dan kunnen we tenminste één keer naar buiten komen met een communis opinio.' 'Goed,' zegt Starmans tenslotte aarzelend, 'als U liever ziet dat wij negen van de tien keer niet naar een vergadering kunnen komen dan dat we helemaal niet in een commissie zitten, willen we ons er wel voor opgeven.'

NSEM mist subsidie

De rest van de avond verloopt met wisselend succes voor de studenten. Het project 'Woon-, werk- en leefsituatie', behept met een onduidelijke opdracht,

6

De universiteitsraad in zijn nieuwe samenstelling. Staande van links naar rechts: Richard Starmans, Marius Vaags, Luc de Witte, Piet Claeys, Ed Bakermans, René Malherbe, Johan van Dongen, Karl Ditttrich, Henk Hoogland en Selma Tummers. Zittend van links naar rechts: Juliëtte Creemers, Arja ten Thije, Chris Rutten, Hans Adriaanse, A. Doon, Karly Hamulyak en Paul Develée. Mirjam van Rozendaal en Gert van Deijk waren verhinderd.

wordt eindelijk veilig gesteld. De onderzoeker, Ton Hamelers, mag tot 1984 eraan blijven werken, maar hij moet volgend jaar wel de zaak afronden.

Bij de herziene begroting 'Overige materiële lasten' wordt vervolgens de NSEM-subsidie niet toegekend. Dik zevenduizend gulden voor een club van dertig leden is teveel van het goede, heeft de Kommissie Studentenvoorzieningen geoordeeld. De studentenfractie met vier NSEM-leden protesteert: we hebben zo weinig leden juist omdat we geen geld hebben. De NSEM krijgt de subsidie niet, tenminste niet rechtstreeks. Van de oorspronkelijk opgevoerde 7300 gulden gaat 5000 gulden terug naar de instellingsreserve en 2300 als lump-sum naar het fonds dat door de Dienst Studentenzaken en de studentengroeperingen wordt beheerd voor de financiering van studentenactiviteiten.

Geen blokboekbijdrage

Nadat de herziene begroting verder in recordtijd is afgewerkt (de eerder dit jaar gekreëerde reserve van 1 miljoen gaat grotendeels terug naar de bibliotheek) is het weer tijd voor een sukses voor de studenten: de blokboekbijdrage gaat definitief van de baan. Onderwijsvoorzieningen worden voortaan onderscheiden in drie categorieën: primaire, secundaire en tertiaire. Voor de eerste categorie, waartoe de blokboeken behoren, hoeft niets te worden betaald; voor de tweede, waartoe bijvoorbeeld de studiegidsen behoren, moet de kostprijs betaald worden en voor de derde categorie, fotokopiën en computerzoekvragen, komt het college jaarlijks met tarieven. Er volgt nog een leuk ding voor de studenten: de personeelsoverschotten bij de fakulteiten worden besteed aan het creëren van dertien korte poolplaatsen bij de medische faculteit en vijfendertig studentenassistenten bij de Algemene Faculteit.

Brouwer-Greep

Om half elf is de vergadering afgelopen. De enige spanning die er nog heerst is afkomstig van de ruimte boven de raadszaal. Daar wordt beslist over de vraag of dekaan Greep nog een termijn mag volmaken. Er zijn koppen geteld en er wordt een spannende finale tussen Greep en de 'eerste lijn-kandidaat' Brouwer voorzien. Voor de deur van zaal 200 staan konstant enkele belangstellenden te posten en als om half tien de deur opengaat voor het bekendmaken van het resultaat van de stemming treft men een gezelschap aan bij wie het belang van de keuze van de gezichten staat af te lezen. Brouwer krijgt

zes stemmen, Greep ook zes. De deuren gaan weer dicht voor verder beraad. Beneden ontvangt de voorzitter van het College van Bestuur hoofdschuddend het nieuws. 'Zes-zes' mompelt hij als een huisvader die nauwelijks de ruzie in het ene huwelijk gesust ziet, of hij krijgt te horen dat de volgende verbintenis op springen staat.

Maar als een uur later het gezelschap van de U-raad zich richting Oude Klokk beeft, komt men in de schemerige gang meneer Greep tegen. 'En?' vraagt

iemand voorzichtig nieuwsgierig. 'Twaalf-twee,' is het antwoord. Een korte verwarring totdat weer iemand vraagt 'Eh, voor U?' 'Ja zeker, Brouwer heeft zich teruggetrokken,' is het verbaasde antwoord. En terwijl Greep uitlegt dat hij dat had voorzien en nauwelijks aan de afloop had getwijfeld – 'ze wilden laten zien hoe sterk de groep was', – trekt het gezelschap verder, op weg naar een lange avond in de Oude Klokk. **J.H.**

Hans Adriaanse werd nu 'echt' tot voorzitter gekozen

Universiteitsraad op zoek naar de grote lijn

Een pak papier van 435 pagina's, nog eens gevolgd door 'n kleine honderd pagina's nagekomen stukken. Dat was de eerste kennismaking van de nieuwe universiteitsraadsleden met het bestuurswerk waar zij zich in gestort hebben. 'Heel interessant, maar ik weet niet goed waar ik moet beginnen', verzuchtte een van hen tijdens de inwerkdag die het presidium op 26 augustus had georganiseerd.

Net als vorig jaar waren de raadsleden het erover eens dat een normaal mens met een normale dagtaak die hoeveelheid informatie onmogelijk kan verhapstukken. Hij mag al blij zijn als hij er een selectie uit kan maken naar belangrijkheid. Kan een U-raadslid de zin van zijn bestaan nog inzien als hij op die manier organen moet controleren die het hele ambtelijk apparaat achter zich hebben staan dat die stukken de wereld instuurt? Het wordt hem wel erg moeilijk gemaakt, maar met een goed samspel valt er een hoop te bereiken, was de konklusie van de dag. Dat werd vorig jaar ook al gezegd, maar de oplossing die daar toen bij hoorde was vooral de fraktievorming.

Daarnaast kwamen er vorig jaar enkele praktische tips naar voren, zoals het meezenden van een 'korte inhoud van het voorafgaande' bij gekompliceerde zaken met een voorgeschiedenis, die nieuwkomers (raadsleden blijven die status relatief lang houden) in staat stelt de materie snel te leren kennen. Ook nu weer werd er gepleit voor zo'n chronologisch overzicht, voor het vermijden van afkortingen en het voegen van verslagen van commissievergaderingen bij beleidsadviezen, zodat men kan zien hoe het advies tot stand is gekomen. Maar de hoofdmoot van de discussie was deze keer toch de vraag waar een Universiteitsraad de grenzen van zijn bemoeienissen moet leggen. Moet een raadslid echt al die vijfhonderd pagina's doorwerken voordat hij de vergadering binnenstapt? Als je daaraan begint, krijg je de meest afschuwelijke vergaderingen waarin overal over wordt gepraat, behalve over de kern van de zaak, vond de voorzitter van de Eindhovense Hogeschoolraad, Peer Notermans. In Eindhoven is om dat te voorkomen een bijzonder ver gaande oplossing bedacht. Het College van Bestuur krijgt van de raad uitvoerige mandaten

en voert die onder toezicht van de raad uit. Als het college daarbij zijn boekje te buiten gaat, dan doet de raad geen pogingen om het besluit van het College weer ongedaan te maken, maar beperkt hij zich tot het aangeven hoe het wél had moeten en het de volgende keer zéker moet. Wat blijft er voor een raad die zo werkt nog over? De grote lijn. Per vergadering wordt er in Eindhoven maar één punt echt intensief besproken en daarbij kunnen alle aspecten aan bod komen. Op die manier worden er per jaar dertig besluiten genomen, waarvan er drie echt zinvol zijn. Maar vroeger, toen er driehonderd besluiten per jaar genomen werden, was er maar één zinvol, beweerde Notermans. Ook de Eindhovense commissies hadden zich bij die lijn aangesloten door zich niet langer op één onderwerp te specialiseren, maar door de voorstellen integraal aan te pakken.

College van Bestuur

Zelfs onder de leiding van Hans Adriaanse, een geheid voorstander van de grote lijn, kwam het niet tot een discussie van het Eindhovense model. Blijkbaar was de angst voor mandatering van bevoegdheden naar het College van Bestuur te groot. 's Morgens nog had Adriaanse in zijn inleiding gezegd dat

de kwaliteit van het raadswerk groten-deels afhangt van de kwaliteit van het College van Bestuur. Als het College slecht is, onttaardt het raadswerk in schermutselingen en een gebrek aan slagvaardigheid, zei Adriaanse zinspe-lend op een recent verleden. Voor de ge-legenheid waren er twee Collegegelden naar de inwerkdag gekomen om te il-lustreren hoe goed de verstandhouding binnen de topbestuurslaag nu is. Ad La-gas, door de raad in het College geko-zen, hield een diep doorwrochte verhan-deling over het belangrijkste recht van de universiteitsraad, het budgetrecht. Volgens hem heeft het college de plicht om begrotingen uit te voeren, zoals die door de raad zijn vastgesteld.

Daarbij stuitte hij op de anomalie dat een college, dat de besluiten van de raad omtrent de begroting niet uitvoert, niet door de raad rechtstreeks gedwongen kan worden tot het indienen van zijn ontslag.

Rector magnificus Coen Hemker bracht een wat luchtiger verhaal over de uitersten waartussen een universiteitsraad zich beweegt. Technisch gezien is een universiteitsraad het hoogste bestuurs- orgaan, maar praktisch gezien moet je eerder spreken van een vergadering par- tikulier, waarin sommige zaken on- verwacht goed gaan en andere onver-

wacht fout. In de gegeven situatie, waarin de universiteiten er bijzonder slecht voorstaan, is efficiëntie een abso- lute noodzaak. Of de WUB zich daar- voor leent, blijkt Hemker te betwijfe- len, als hij de commissie-Polak aan- haalt die heeft laten uitrekenen dat de gemiddelde tijd voor het tot stand ko- men van een besluit 17 maanden is en de zittingsduur van een bestuurder 24 à 36 maanden. Dan ben je de meeste tijd kwijt aan het opruimen van de rommel van je voorganger en de rest van de tijd kun je dan gebruiken voor het scheppen van rommel die je opvolger moet oprui- ven. Geen sfeer dus die zich leent voor doelmatigheid, vindt Hemker: 'We run- nen hier een bedrijf ter grootte van een gemiddelde fietsenfabriek op dezelfde manier waarop het Koninkrijk der Ne- derlanden wordt gerund'. Het systeem nodigt ertoe uit dat in plaats van de ra- tionele besluitvorming óf de 'gladiato- ren' met hun grote persoonlijke ge- wicht, óf — en dat is nog veel erger — het 'smiespelcircuit' de gang van zaken uitmaken. Hemker verfoeit de laatste twee stromingen en is een vurig voor- stander van een rationele discussie. 'Daarom heb ik persoonlijk een grote achterdocht tegen mensen met politieke belangen of vertegenwoordigers van deelbelangen'. JH

SERVAAS BOEKHANDEL

Vrijthof 29 □ Maastricht
□ tel. 043-50054 / 18704

- medische - juridische -
- sociale wetenschappen
- literatuur kunst poëzie

de academische boekhandel van maastricht

Een fraaie aanvulling op het gezondheidscluster

De studierichting geestelijke gezondheidkunde

In Nederland werken ongeveer 43.000 mensen in het veld van de geestelijke gezondheidszorg. Intramuraal gebeurt dat in psychiatrische ziekenhuizen of in psychiatrische afdelingen van ziekenhuizen, in TBR-klinieken, verpleeghuizen voor geestelijk gestoorde bejaarden e.d. Extramuraal in Instituten voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg (RIAGG, de vroegere GGZ), Consultatieburo's voor Alcohol en Drugs of in de praktijken van vrijevestigden. Wonderlijk is, dat voor een gebied waarin zoveel mensen werken, geen specifieke opleiding bestaat. Je vindt er psychiaters – die als vooropleiding geneeskunde hebben gestudeerd –, psychologen, maatschappelijk werkers met voortgezette opleiding, psychiatrisch verpleegkundigen. Omweg-opleidingen, waarin veel voor de therapeutische praktijk overbodige ballast werd meegenomen en die anderzijds zoveel leemten vertonen, dat vrijwel altijd aanvullende opleidingen nodig zijn.

Nieuwe studierichtingen aan de RL (2)

We spreken hierover met Max Beekers en met Joost Bremer van de cap. groep Medische Psychologie. Zij zijn de auteurs van de 'Schets voor een studierichting Geestelijke Gezondheidskunde' die is opgenomen in het Ontwikkelingsplan van de RL.

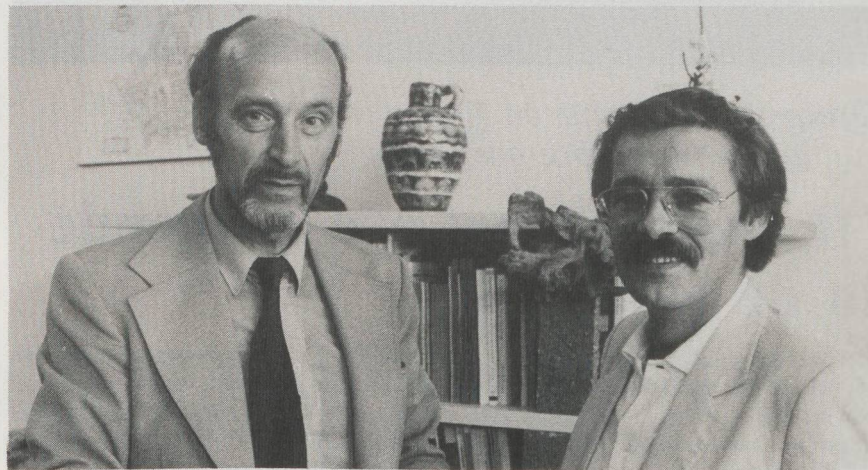
'De universiteiten hebben het hier laten afweten. Ze zijn in feite nooit geïnteresseerd geweest in het veld van de ambulante geestelijke gezondheidszorg', zegt Bremer. 'Vrijwel alle ontwikkelingen daarin hebben zich buiten de universiteiten om voltrokken. Omdat ze het veld niet interessant vonden hebben ze ook nooit belangstelling gehad voor de opleiding'.

Hij ziet een parallel met de huisartsgeneeskunde. Ook die maakt deel uit van het ambulante veld en ze is dan ook betrekkelijk laat en moeizaam in de aandacht van het wetenschappelijk onderwijs gekomen.

Doctoraalopleiding

Toch is er de laatste 15 jaar van verschillende kanten gepleit voor een academische opleiding die specifiek gericht zou zijn op het werken in de geestelijke gezondheidszorg. In 1980 verscheen het Eindrapport van een werkgroep Psychotherapie (de zgn. Commissie Verhagen). Daarin is de al langer levende gedachte overgenomen, dat psychotherapie-opleidingen uit de particuliere sfeer gehaald moeten worden en bij de universiteiten moeten worden ondergebracht. Op advies van deze commissie tendereert thans het overheidsbeleid ertoe, deze opleidingen zo te structureren

dat er eerst een *vooropleiding* gevolgd moet zijn, zoals geneeskunde, een der gedragswetenschappen of Sociale Academie met voortgezette opleiding. In veel gevallen zal het nodig zijn na deze vooropleiding nog leemten aan te vullen, voordat men tot de strikte opleiding tot psychotherapeut kan worden toegelaten. Vertaald naar de huidige structuur van het wetenschappelijk onderwijs houdt dat in: een vooropleiding als eerste fase-opleiding, een opleiding tot psychotherapeut als tweede fase-op-

Joost Bremer en Max Beekers

leiding. Zo groeide bij Beekers en Bremer de gedachte aan een vierjarig doctoraal-opleiding die meer specifiek dan geneeskunde of gedragswetenschappen zou zijn toegesneden op werken in het veld van de geestelijke gezondheidszorg en die daardoor meer dan deze geschikt zou zijn als vooropleiding voor verdere vorming tot psychotherapeut. Een eerste fase-opleiding Geestelijke Gezondheidskunde, die 'generalisten' aflevert ten behoeve van de geestelijke gezondheidszorg. Afgestudeerden beschikken

over kennis en vaardigheden afkomstig uit verschillende gedragswetenschappelijke, medische en natuurwetenschappelijke disciplines. Ze zullen gaan werken in algemene functies binnen instellingen voor geestelijke gezondheidszorg. Daar zullen ze in staat moeten zijn tot eerste opvang van patiënten, crisisinterventie, intake, kortdurende behandeling, tot het vervullen van algemene preventieve taken e.d.

Zal de behoefte om na het doctoraal-examen door te stromen naar de tweede fase niet erg groot zijn? Degenen die de eerste fase hebben afgesloten zijn in zekere zin toch maar beperkt inzetbaar. Beekers denkt, dat dat wel meevalt. Het is immers niet ieders ambitie het specifieke psychotherapeutenwerk te doen. Degenen die de eerste fase hebben gevolgd zijn als generalisten juist voor nogal verschillende taken in het werkveld inzetbaar. Ze hebben daardoor een geschakeerd takenpakket met veel meer afwisseling dan degenen die uitsluitend therapieën doen.

De tweede fase

Een beperkt deel van de studenten die de doctoraalopleiding hebben gevolgd kan doorstromen naar de tweede fase van twee jaar. Deze zal overigens ook toegankelijk moeten zijn voor een aantal mensen met andere vooropleiding.

Gedacht wordt aan een doorstroom van 30% naar de opleiding psychotherapie, 20% naar de opleiding psychohygiëne en 10% naar de opleiding tot onderzoeker op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg.

Wie in de tweede fase de basisopleiding psychotherapie heeft gevolgd zal bevoegd zijn tot het verrichten van psychotherapeutische behandelingen. Daarna is nog verdere specialisatie mogelijk.

(vervolg op pagina 12)

Greep wil structuur en financiering van gezondheidszorg omgooien

'Ik voel me net een roepende in de woestijn'

Het was een dubbeltje op zijn kant, maar prof. dr. Co Greep is opnieuw gekozen tot dekaan van de Faculteit der Geneeskunde. De man, die nogal eens afbreuk doet aan het effect van zijn ideeën door al te snel het achterste van zijn tong te laten zien, begint dus aan zijn vijfde jaar als eerste man van de faculteit. Met wisselend succes worden daaruit initiatieven ontplooid om de gezondheidszorg probeert te hervormen. De moeilijkheden die daarbij opduiken zijn voor Greep steeds weer een aanleiding om een vurig pleidooi te houden voor een drastische hervorming van de structuur en financiering van de hele gezondheidszorg. Zonder al te veel tastbaar resultaat. Er wordt wel naar hem geluisterd, maar de machten en belangen waartegen hij moet opboksen zijn al te sterk. En als dan zijn waarschuwing uitkomt dat de gezondheidszorg onbetaalbaar wordt, volgen er onsamenhangende maatregelen die even grote gevaren teweeg brengen, waarschuwt Greep opnieuw.

'Er is geen sprake van een behoorlijk uitgebalanceerd beleid. De maatregelen van minister Gardeniers, neem nou de beddenreductie of het medicijnenbesluit, getuigen alleen maar van grote paniek. Ze staat natuurlijk onder grote druk en daarom zet ze haar handteke-

ning onder elk voorstel dat cash flow-bezuinigingen oplevert. Ik heb de beddenoperatie vergeleken met het weghalen van een stuk ergens midden in een olietanker, die daardoor helemaal uit balans raakt.'

Als Greep het voor het zeggen had

('maar ik heb het niet voor het zeggen, ik heb het hier nauwelijks voor het zeggen'), zou vandaag nog het nationale budget voor de gezondheidszorg worden bevroren en zouden er vanavond nog stappen worden genomen om te kunnen komen tot een samenhangend beleid. De goodwill zou worden afgeschaft, dat wil ook zeggen afgekocht en het bed als norm – 'het gouden bed' – zou het einde van deze dag ook niet meer meemaken. 'Dan zou je meteen kunnen beginnen met een vestigingsbeleid en kunnen komen tot een ideale verhouding van één huisarts op 2000 inwoners. Maar er zitten nu artsen tussen die voor meer dan een miljoen aan de bank vastzitten, die natuurlijk veel patiënten of verrichtingen nodig hebben. Ik heb pas nog een huisarts aan een plaats in Egypte geholpen. Die man heeft al honderd zestig brieven en telefoontjes gehad van mensen die zijn praktijk wilden overnemen, die soms zwarte bedragen boden of bedragen voor de wijnkelder.' Ook bij de beddenreductie ziet Greep de goodwill als een enorm obstakel. 'Dat wordt een zaak van honderden miljoenen, het eerste proces komt er al aan. Maar helaas is die goodwill een erkend principe.'

Tot de maatregelen die Greep zou willen nemen om de gezondheidszorg voor een faillissement te behoeden, behoren ook het invoeren van een eigen bijdrage en vooral het aanbieden van 'pakketten zorg'. 'Ik heb al jarenlang gepleit voor een protocollaire geneeskunde. We hebben hier bij heelkunde de protocollen al lang klaar liggen, waarin precies staat aangegeven hoeveel ligdagen en welke verrichtingen je mag uittrekken voor een aandoening en hoeveel daarvoor wordt uitbetaald. Tachtig procent van de gewone zorg moet daarin kunnen vallen. Wat de ziekenfondsen nu gedaan hebben, limieten stellen voor bepaalde opnamen, is nergens goed voor. Als je gaat zeggen dat iemand voor een galblaasoperatie acht dagen mag worden opgenomen, dan gaat er een ander mechanisme werken. Dan ga ik een gewone foto maken, een echo, een cat-scan, ik doe 85 laboratoriumbepalingen. De diagnostiek is in Nederland met veertig procent gestegen! De kassa rinkt gewoon door. Je moet zeggen: voor een enkellaesie mag je een voor-, achterwaartse en zijdelingse foto maken, gips-spalk en bandage. Meer krijg je niet vergoed. Als je een arteriogram wilt maken van vijfhonderd gulden, moet je dat zelf maar betalen.'

Instroom op 1200

Tegelijk met het sluiten van de geldkraan wil Greep ook de instroom naar

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

1901
1902
1903
1904
1905
1906
1907
1908
1909
1910
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950

1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000

2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050

2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100

2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150

STUDIA

38
Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat 53, Maastricht. 043

Industriële vormgeving in relatie tot industriële innovatie.

Forumdebat, voorzitter: Hans Kraayenhof, deelnemers: Louis Lucker, Harry Wagemans en LIOF.

Plaats en tijd van de activiteiten

Tenzij anders vermeld vinden alle activiteiten plaats in de aula van het hoofdgebouw van de Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat 53 Maastricht.
Aanvang: 20.00 uur.

Kolofon

Samenstelling:
Jacques Reiners
Yvonne Stevens
René Verspeek

Ontwerp:
Guus van Rooy

Druk:
Reprografie RL

Uit de Wet op het Wetenschappelijk Ondernemen, artikel 2 lid 2) zijn vier doelstellingen voor het wetenschappelijk onderwijs af te leiden:

- voorbereiding op zelfstandige wetenschapsbeoefening;
- beroepsopleiding;
- bevordering van inzicht in de samenhang der wetenschappen;
- bevordering van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef.

Het universitaire onderwijs heeft universele pretenties in die zin, dat het de kennis waarop het zich betrekt in een algemene samenhang wil plaatsen. Een dergelijke opvatting over de universiteit valt m.n. terug te voeren op het vormingsideaal dat Von Humboldt geformuleerd heeft bij de oprichting van de universiteit van Berlijn in 1810. Deze universiteit heeft model gestaan voor vele andere universiteiten.

Dit ideaal beoogt de vorming van intellectuelen, die inzicht hebben in de totaliteit van het kulturele leven (m.n. wetenschap, politiek en kunst) en daardoor

in staat zijn op een zelfstandige, kritische wijze tot een oordeel te komen m.b.t. de problemen die in de samenleving spelen. Centraal daarin staat 'het zoeken naar waarheid', onafhankelijk van de autoriteit van kerk of wereld.

Deze opvatting is ontstaan in een periode die gekenmerkt wordt enerzijds door een wetenschap waarin de filosofie centraal staat en het erom gaat het geestelijk leven in zijn totaliteit te vatten en anderzijds door een samenleving waarin de burgerlijke klasse de cultuur draagt en ervoor zorgt dat wetenschap, politiek en kunst met elkaar in nauw contact komen.

Sindsdien heeft zich echter een groot aantal veranderingen voltrokken.

De moderne empirische wetenschap heeft zijn intrede gedaan. De wetenschapper is een potentiële vakidoot geworden. Steeds meer specialismen en deelspecialismen zijn ontstaan. De wetenschapper lijkt wat betreft zijn arbeidsomstandigheden meer dan voorheen op andere beroepsbeoefenaren. In dit opzicht kan men de wetenschap vermaatschappelijkt noemen. Van de andere kant signaleren wij een

Forum over popmuziek", maart 1981; f. 2,50;
De mens als dier, nov. 1979;
Willem Brakman, najaar 1980;
Jan Siebelink, najaar 1980;
Constructieve kunst, okt. 1980;
Rutger Kopland, april 1981;
Ceas Nooteboom, nov. 1981;
f. 3,50:
Industriële vormgeving, nov. 1981;
Seksualiteit, maart 1982;
Hubert Lampo, april 1982;

f. 5,--:
International Media Meeting, april 1982.

Momenteel zijn de volgende mappen in voorbereiding:

Seksualiteit, verslag van het lezingenprogramma voorjaar 1982; Massamedia, okt.-nov. 1982;
De relatie van het westen met ontwikkelingslanden, okt.-nov. 1982.

Industriële vormgeving .

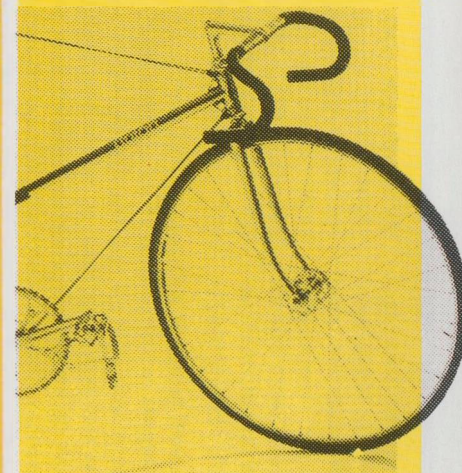
Industriële vormgeving is sinds de jaren vijftig binnen bepaalde delen van de industrie een geïntegreerd onderdeel geworden van de productontwikkeling. Dit alles in de veelbetekenende race van de producenten om er als eerste bij te zijn en om te overleven. Het is duidelijk dat juist in deze periode design een grote invloed begint uit te oefenen in het maatschappelijk gebeuren. De ontwerper zelf begint zich daarvan pas heel langzaam bewust te worden.
"Good design" is "social design" geworden. Een leuke illustratie hiervan is een uitspraak van een verontwaardigde mevrouw tijdens een forumdiscussie in het kader van de tentoonstelling "Aspecten van vormgeving, 11 ontwerpers" in Museum Fodor in Amsterdam.

Industriële vormgeving is dus op vele plaatsen in de industrie een belangrijk deel geworden van het industriële ontwerpen van producten. Echter op dit moment zien wij ook een groeiende belangstelling bij de musea in Nederland voor industriële vormgeving. De industrie ontdoet de industriële vormgeving van haar kunst-imago en de musea, als conservators van de kulturele ontwikkeling, halen de industriële vormgeving binnen hun muren. Is dit een paradoxale ontwikkeling of onderstreept dit het grote belang van de industriële vormgeving voor de economie en de cultuur?

Een vraag die na afloop van dit Studium Generale-programma mogelijk beantwoord kan worden.

Industriële vormgeving bij Studium Generale in de Aula van de Rijksuniversiteit Limburg op 30 september, 5 oktober en 7 oktober om 20.00 uur.

Bij Studium Generale is voor f. 3,50 een documentatiemap verkrijgbaar met achtergrondinformatie voor dit programma.

Deze brochure is een bijlage bij de universiteltskrant De Observant.

GENERALE

3 888302 / 310 3e etage.

Agenda

September

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

Geschiedenis van industriële vormgeving.

Lezing door Agnes Lietaert.

Oktober

1

2

3

4

5

De praktijk van industriële vormgeving.

Lezingen door Louis Lucker en Frans de la Haye.

Algemeen

De informatie over Studium Generale

Zoals u wellicht zal zijn opgevalen, verschijnt de informatie over het Studium Generale programma in een andere vorm dan tot op heden gebruikelijk is geweest. Vanaf het begin van het Studium Generale aan de Rijksuniversiteit Limburg is er telkens bij aanvang van een programmacyclus van een half jaar een programmaboekje uitgegeven met daarin opgenomen een overzicht van alle programma's. In verband met gestegen drukkosten in de loop der jaren, waarbij tegelijkertijd het budget van Studium Generale ten gevolge van bezuinigingen is verminderd, en om zo actueel mogelijk informatie te kunnen verstrekken hebben wij besloten om in het vervolg de informatie in de vorm van een bijlage bij de Observant te verspreiden. Een bijkomend voordeel is dat wij in staat zijn reakties op de programma's op te nemen. Zodoende kan deze bijlage ook als spreekbuis van het Studium Generale publiek gaan fungeren. Hopelijk dat u er in de toekomst gebruik van gaat maken.

Tenslotte wijzen wij er op, dat deze bijlage los verkrijgbaar is bij het bureau van Studium Generale ten behoeve van belangstellenden uit de stad en de regio. Het is mogelijk een abonnement te nemen op deze publikatie middels een telefoontje naar 043 - 888302. Toezending geschiedt geheel gratis. Op de H.B.O. instellingen in Maastricht zal deze bijlage in grote oplage worden verspreid.

Studium Generale

Uit de Wet op het Wetenschappelijk Onderzoek (artikel 2 lid 2) zijn vier doelstellingen voor het wetenschap-

verwetenschappelijking van de samenleving. Te denken valt hierbij aan de groeiende afhankelijkheid van de samenleving van de resultaten uit de wetenschap. Deze ontwikkelingen lopen uit op een paradox: groeiende relevantie tussen wetenschap en samenleving gaat niet gepaard met groeiend inzicht in deze relevantie. Deze paradoxale situatie leidt ertoe dat na 1945 aan de universiteiten in Nederland initiatieven worden genomen om dit te doorbreken en er voor te zorgen dat er kritische wetenschappers worden opgeleid. Een van die initiatieven leidt tot het zogenaamde Studium Generale. Hieronder verstaan wij het algemene onderwijsprogramma van de universiteit dat ten doel heeft het inzicht in de samenhang tussen wetenschap, kunst en politiek te bevorderen.

De Studium Generale programma's

De programma's van het Studium Generale die aan studenten en medewerkers van het wetenschappelijk en het hoger beroepsonderwijs en aan andere belangstellenden in Maastricht en omgeving worden aangeboden, zijn vrij en zonder opgave vooraf bij te wonen. Wijzigingen in de programma's zijn voorbehouden. Voor alle zekerheid kunt u het beste 's middags vóór het programma even informeren via een telefoontje naar:
043 - 888302/310.

Dokumentatie

Ter begeleiding van de programma's worden geregeld dokumentatiemappen samengesteld. Daarnaast worden incidenteel de teksten van de lezingen uitgewerkt en gebundeld. Deze mappen zijn tegen kostprijs verkrijgbaar bij het sekretariaat van Studium Generale, kamer 328, derde verdieping in het hoofgebouw. Telefonisch bestellen kan ook: 043 - 888302.

Van de volgende Studium Generale-uitgaven zijn nog exemplaren verkrijgbaar:

gratis:

Onderwijs en Arbeidsmarkt, nov. 1979;

Italiaans neorealisme, nov. 1980;

Forum over popmuziek, maart 1981;

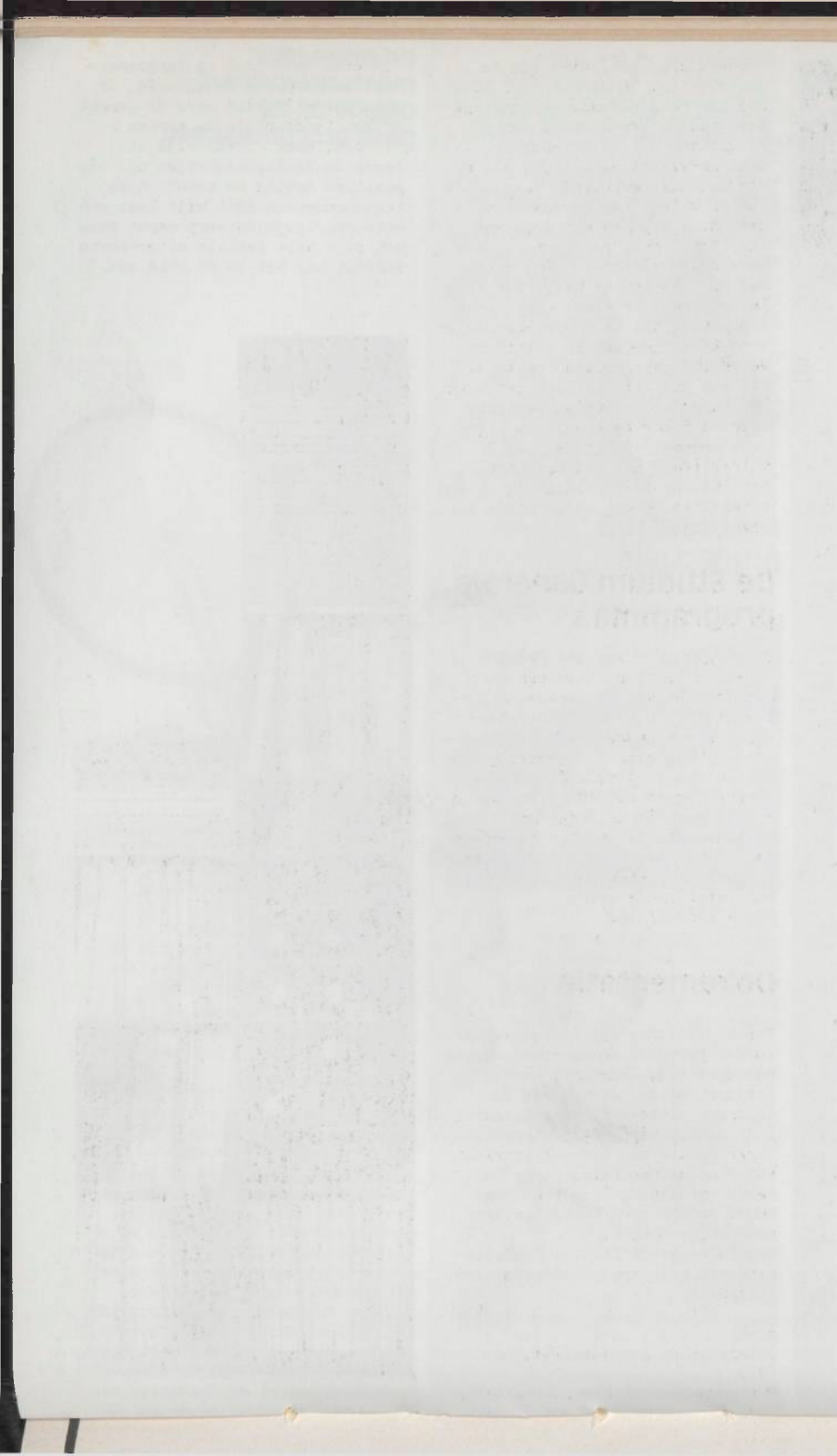
r. 2,50:

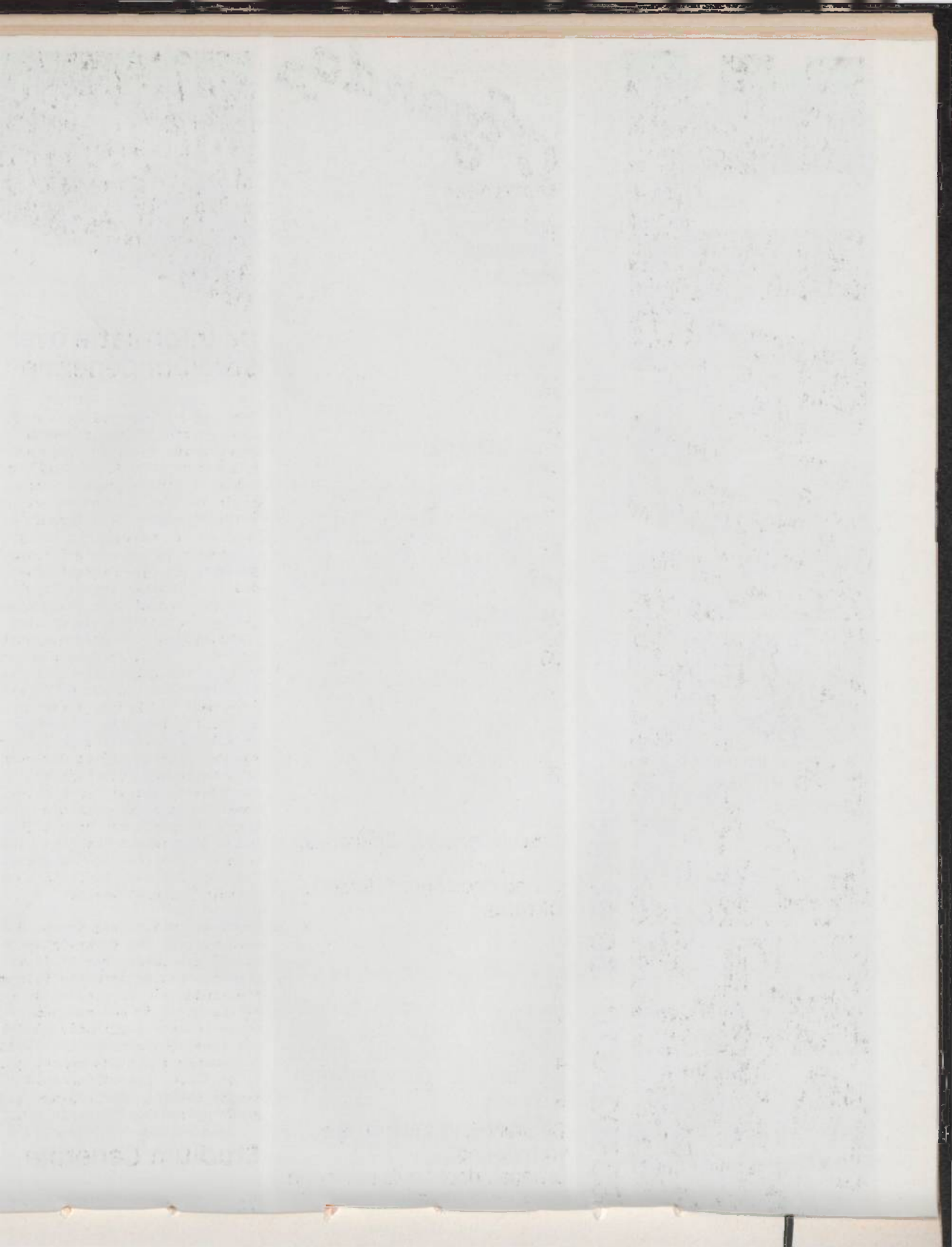
De mens als dier, nov. 1979;

"Ik vind Amsterdam zo langzamerhand de stad van de illusie. Ik denk met mijn kind over de gracht of het Leidseplein te kunnen fietsen, maar overal rijd ik tegen de Amsterdammertjes op. Die paaltjes moeten de auto's toch tegenhouden en niet mij! Laat een ontwerper zijn ontwerp eerst eens met zijn hele familie uitproberen voordat hij het in de stad zet."

industriële omgeving is dus op vele plaatsen in de industrie een belangrijk deel geworden van het

alle medische fakulteiten drastisch beperken. Wat dat betreft lijkt hij op zijn wenken te worden bediend door minister Deetman, die zopas heeft aangekondigd dat hij de studentenaantallen voor medicijnen, tandheelkunde en farmacie wil beperken. Greep heeft steeds verkondigd dat een instroom van 1200 medicijnenstudenten per jaar genoeg is en dat het huidige aantal van 1800 betekent dat er honderden toekomstige werkelozen tussen zitten. Overigens vindt hij dat die 1200 eerstejaars gelijkmatig over de acht fakulteiten moeten worden verdeeld. 'De grotere fakulteiten zullen pijn moeten lijden, maar als de geruchten over het sluiten van een tot twee fakulteiten waar zijn, is dat een nog veel groter paardemiddel met gigantische kosten. We moeten als medische fakulteiten in goed overleg tot overeenstemming komen over een manpowerplanning en een beleid gericht op andere opleidingen in de gezondheidszorg, zoals we hier in Maastricht hebben gedaan in de sfeer van preventie, beleid en beheer, bedrijfsgeneeskunde of jeugdgezondheidszorg.'

Het pleidooi van Greep voor een drastische beperking van de kosten van gezondheidszorg is bekend. Steeds opnieuw luidt hij de noodklok, maar hij schiet er tot nu toe weinig mee op. 'We staan echt aan de rand van het faillissement, maar er is kennelijk weinig bereidheid dit soort collectieve uitgaven te beperken. We leven tezeer in een ik-tijdperk, ikke ikke en de rest kan stikke.' Is die kreet niet allereerst van toepassing op de aanbieders van de gezondheidszorg? 'Misschien wel, maar vergeet niet dat de konsument daar ook alles aan gedaan heeft. Als meneer Fievet in de wachtkamer gaat zitten, dan wordt er een paar uur later een luchtbrug naar Houston geopend. De politiek heeft ons nooit de instrumenten aangereikt om kosten te beheersen. Er is nog nooit een behoorlijke discussie over onze gezondheidszorg in het parlement geweest. Het is altijd wel aardig de stijging van de vraag aan de artsen en specialisten te wijten, maar de mensen komen hier midden in de nacht binnen en zeggen dan: dokter, ik denk dat ik platvoeten krijg!'

Moet je zo iemand dan niet verwijzen naar de huisarts? Greep: 'Als mijn mensen met iedereen in discussie zouden gaan, dan sterft er morgen iemand. Dan zijn de Telegraaf en de Limburger te klein. Iedereen wordt prettig geholpen, er wordt geen discussie aangegaan waar hij wel of niet naar toe had moeten.' Wordt het dan niet de hoogste tijd dat alle huisartsen eens bij elkaar geroepen

worden? 'Dat hebben we gedaan. We hebben ze hier laten zien waarmee we ze van dienst kunnen zijn: het dagcentrum, het diagnostisch centrum, dat hebben we allemaal niet voor niks gedaan. Maar dat funktioneert nog lang niet zoals het zou moeten.'

Huisartsen

En zo belanden we bij de tegenstelling tussen de eerste en de tweede lijn, die binnen de fakulteit de geesten zo ver gescheiden houdt. Zo voorspoedig de zaken voor de tweede lijn – tegen de financiële verdrinking in – lijken te verlopen, zo moeizaam verlopen de pogingen van de eerste lijnmensen, om een poot aan de grond te krijgen in de 'gewone' zorg. Greep wijt dat enerzijds aan de capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde, waar het achttien medewerkers niet lukt het blok van de Maastrichtse huisartsen open te breken. 'Het fakulteitsbestuur moet nu met de huisartsen gaan praten om hun taken wat om te scholen in de richting van akademisering van de eerste lijn. Het rapport daarover ligt nu eindelijk op tafel en komt in Den Haag in behandeling. Dat had jaren geleden al moeten gebeuren.'

De plaatselijke huisartsenvereniging heeft in Maastricht een blok gevormd om de belangen van haar leden veilig te stellen tegenover de akademiseringsplannen. Voor dat doel is er een stichting in het leven geroepen die kan voorkomen dat het aantal patiënten per huisarts onder de 2700 daalt. Pogingen om vanuit de fakulteit geacademiseerde praktijken te stichten, lopen daarop stuk. Dat hebben ook drie afgestudeerde basisartsen moeten ondervinden, die zich in de nieuwbouwwijk De Heeg wilden vestigen en daarbij op alle mogelijke steun van de fakulteit konden rekenen. 'Onmogelijk was dat, want dan kwamen de andere huisartsen onder hun bestaansminimum van 2700 patiënten. Gezien hun kosten moeten ze dat aantal handhaven.' Ook daar zijn de bestaande financiering en structuur van de gezondheidszorg een hinderpaal voor vernieuwing, vindt Greep. Het klimaat met al die eenmansbedrijfjes is bijzonder ongunstig om groepspraktijken te stichten die 'community-oriented' te werk gaan, constateert Greep. 'Het ziekenhuis kan ook een zeer actieve rol spelen om die ontwikkeling te stimuleren. Kortgeleden hebben we die huisartsen wéér gevraagd met ons om de tafel te komen zitten, omdat we dat nieuwe ziekenhuis gaan bouwen, echt een ziekenhuis voor het jaar 2000, met een hele verdieping voor poliklinische en huisartsenvoorzieningen. Als het aan mij

lag bouwden we zelfs buiten het ziekenhuis zo'n centrum waar de huisartsen en specialisten elkaar aanvullen en ook andere functies uit de eerste lijn hun plaats krijgen. Maar ook dat is niet haalbaar gebleken in de huidige structuur. Want dan vragen de huisartsen meteen: 'Neemt U mijn bedrijfspand dan ook over en wat betaalt U voor mijn goodwill?'

Nationale zaak

Zolang deze financiering en structuur bestaat, is het volgens Greep een illusie dat er iets wezenlijks gedaan kan worden aan de eerste lijn, zoals de universaliteit dat graag zou willen. 'De gezondheidszorg moet echt drastisch veranderen en dan moet je ook zeggen hoeveel artsen en specialisten Nederland werkelijk nodig heeft. Er komen er echt teveel, maar op het ministerie kunnen ze mij niet eens vertellen hoeveel chirurgen en momenteel staan ingeschreven. Daarvoor moest ik bellen naar een reclamebureau, daar wist men dat exact te vertellen. Je hebt groot gelijk als je zegt dat er merkwaardige dieren bestaan die hun eigen voedsel produceren. Maar je hebt ongelijk als je denkt dat je kunt beginnen met veranderingen onder de lijn Roosteren-Susteren. Het is absoluut een nationale zaak.'

De groep mensen die zoveel invloed hadden dat zij een gloednieuw academisch ziekenhuis naar Maastricht konden halen zullen dus onmogelijk in deze regio alleen een hervorming tot stand kunnen brengen. Wordt dan op het nationale vlak niet gehoord wat Greep met zoveel nadruk voorstelt?

'Ik heb gisteren een half uur met van Londen, de directeur-generaal voor de Volksgezondheid, aan de telefoon zitten praten. Ik zei tegen hem: ik voel me net een roepende in de woestijn. Het heeft geen enkel effect. Toen zei hij: er wordt echt naar je geluisterd, maar wat jij zegt krijgen we echt niet voor elkaar. De krachten en machten die de dienst uitmaken zijn zo sterk dat je daar nauwelijks een poot tussen krijgt.'

'Als er niet een krachtige regering komt na deze verkiezingen, spiralen wij het moeras in. Niet omdat Greep het zegt, iedereen met een gezond verstand zegt dat.' Bestaat er een kans of althans de ambitie dat we Greep in die regering aantreffen? 'Acht, al die verhalen. Ik ambieer geen ministerschap als niet de mogelijkheid bestaat die hervormingen uit te voeren. Ik kan daar wel in dat geijkte patroon gaan zitten met 3600 ambtenaren om me heen, die allemaal een andere kant uitwijzen en een paar de grond in, maar daar heb ik helemaal geen boodschap aan.'

J.H.

Geestelijke Gezondheidskunde

(vervolg van pagina 9)

De psychohygiënist zal zich niet richten op behandeling van het individu. Hij gaat zich bezighouden met de relatie tussen individu en sociale situatie, waardoor het ontstaan van problemen in de geestelijke gezondheid wordt voorkomen of ontstane problemen kunnen worden opgelost. De relatie met de Sociale Gezondheidskunde ligt hier voor de hand. Daarin staat immers centraal de bestudering van samenhang tussen maatschappelijke factoren en processen enerzijds en verschijnselen van ziekte en gezondheid anderzijds.

Het Ontwikkelingsplan van de RL gaat uit van een start van de doctoraal-opleiding met 50 studenten in 1985. Vervolgens zou bij een jaarinstream van 100 studenten de eerste fase in de volgroei staat 370 studenten tellen. Daar zouden dan nog een goede 100 studenten in de tweede fase kunnen bijkomen. Argumenten die pleiten voor het vestigen van deze opleiding aan de RL zijn, dat nauwe aansluiting gezocht kan worden bij Geneeskunde en Sociale Gezondheidskunde. Geestelijke Gezondheidskunde betekent zeker een fraaie aanvulling op het cluster Gezondheidswetenschappen. Bovendien is aansluiting bij de opzet van onderwijs en onderzoek aan de RL

heel wel mogelijk. Dat er dergelijke opleidingen gaan komen is vrijwel zeker. 'Dan zou het slim zijn van de minister er een in Limburg te vestigen', vindt Bremer. 'Het helpt hem weer wat bij het uitvoeren van de kamermotie over de 6000 studenten in 1990'.

Daar komt nog bij dat in Limburg voldoende infrastructuur aanwezig is met 5 RIAGG's, 3 psychiatrische ziekenhuizen en nogal wat voorzieningen in dit veld. Tenslotte zou de tweede fase-opleiding psychotherapie kunnen integreren met de nu al in Maastricht bestaande therapie-opleiding die met medewerking van de universiteit wordt verzorgd aan het Instituut voor Multidisciplinaire Psychotherapie IMP.

De schets voor een studierichting Geestelijke Gezondheidskunde ligt met het ontwikkelingsplan in Den Haag. Te hopen valt dat de minister niet te lang wacht met het nemen van een voorlopig besluit. Daarna moet nog een lange weg worden gevolgd van advisering door de verschillende secties van de Academische Raad. Pas dan kan men in Maastricht de concrete voorbereidingen ter hand nemen. Max Beekers lijkt er wel zin in te hebben: 'Wil je geloven,

dat ik nu al jaloers ben op de mensen die hier over een paar jaar deze studie mogen volgen', zegt hij.

Dienst Voorlichting Joep Offermans

Voor Algemene- Wetenschappelijke Boeken

**BOEKHANDEL
Bergmans**

Nieuwstraat 9 - 6211 CR Maastricht

* Nieuw in ons assortiment:

Een grote collectie

**JURIDISCHE
BOEKEN**

12

studenten verzekering

vanaf
50,- per jaar

verzekerd tegen: W.A. particulieren + brand & inbraak + ongevallen (inkl. doorlopende reisverzekering) + overlijden; maar ook volledige ziektekostenverzekeringen à 398,-

Voor folder en informatie 071-145044 of alle NBBS reiswinkels Amsterdam, Alkmaar, Amersfoort, Apeldoorn, Arnhem, Breda, Delft, Den Bosch, Den Haag, Eindhoven, Enschede, Groningen, Haarlem, Heerlen, Hilversum, Leeuwarden, Leiden, Maastricht, Middelburg, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht, Wageningen, Zwolle

of stuur ingevulde coupon op

naam _____

straat/nr. _____

postcode/plaats _____

postbus 11054, 2301 EB Leiden frankeren als briefkaart

o

U heeft maar één goede makelaar nodig!

Voor uw huisvesting

Zowel voor huur als koop.

Voor uw verzekeringen

Zowel voor medewerkers als studenten hebben wij speciale auto- en brandverzekeringen tegen zeer aantrekkelijke premies.

Wij voeren het speciale studentenpakket voor brand-, aansprakelijkheids-, ziektekosten- en ongevallenverzekering.

Voor uw financieringen

Hypotheek, plan-kredieten e.d.

**Stroom, Lenting
& Partners BV**

Stationsstraat 12, Postbus 3001
6221 BP Maastricht 6202 NA
Telefoon 043-11737

Algemeen

Oproep Werkgroep gehandicapten aan RL?

In een brief aan universiteiten en hogescholen dringt de minister van O & W aan op de oprichting van plaatselijke werkgroepen, die activerend zullen optreden ten aanzien van de integratie van gehandicapten (studenten en medewerkers) binnen de instelling en ten aanzien van de oplossing van specifieke problemen die deze doelgroep ondervindt.

De activiteiten van deze werkgroep moeten uitmonden in beleidsadviezen aan het CvB over zaken die gehandicapten aan de instelling betreffen. Bovendien ligt het in de bedoeling, dat een vertegenwoordiger van de plaatselijke werkgroepen zitting neemt in de Interuniversitaire Werkgroep Voorzieningen Gehandicapten (IWVG).

Wageningen, Delft, Eindhoven, Groningen en de beide universiteiten in Amsterdam hebben op het verzoek van de minister inmiddels positief gereageerd. Bij gebleken belangstelling is ook het CvB van de RL van plan tot de installatie van een werkgroep over te gaan.

Zij die op grond van deskundigheid op dit terrein of als directe belanghebbende interesse hebben in een werkgroep aan de RL worden verzocht contact op te nemen met:

Ed Meester
Bouwtechnische Dienst
Elisabeth-huis, kamer 010
toestel 367

Wijzigingen tarieven kilometervergoeding

De minister van Binnenlandse Zaken heeft met ingang van 1 januari 1982 nieuwe kilometervergoedingen vastgesteld voor het gebruik van een eigen auto ingevolge het reisbesluit 1971.

Tevens heeft de minister per januari 1982 ook de zogenaamde A- en B-tarieven afgeschaft.

Dit betekent dat per 1 januari 1982 voor alle ambtenaren één, naar kilometrages gedifferentieerd tarief van toepassing is, en wel:

1 t/m 5.000 km f 0,57
5.001 t/m 10.000 km f 0,41
10.001 t/m 20.000 km f 0,34
20.001 en verder f 0,29

Bovenstaande houdt tevens in dat een herberekening van de vergoeding moet plaatsvinden voor de sedert 1 januari 1982 reeds gedeclareerde kilometers. In de situatie dat de uitkomst van zo'n berekening lager uitvalt dan de vergoeding die men heeft genoten conform het 'oude' tarief hoeft er geen verrekening plaats te vinden.

CBS-enquête 'Universitair Onderwijs en Onderzoek'

Het Centraal Bureau voor de Statistiek zal eind augustus een onderzoek starten onder het wetenschappelijk personeel van alle universiteiten, hogescholen en academische ziekenhuizen, inclusief de aan deze instellingen werkende ZWO- en FOM-medewerkers.

Doel van het onderzoek is de volgende vragen te beantwoorden:

- welke omvang hebben onderwijs, wetenschappelijk onderzoek, beheer en bestuur enz. in verhouding tot de totale werkzaamheden
- hoe is wetenschappelijk onderzoek verdeeld over tijdelijk en vast benoemd personeel
- welke verhouding is er tussen fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek
- welk verband is er tussen de antwoorden op boven gestelde vragen en de financiering van wetenschappelijk onderzoek (eerste, tweede en derde geldstroom).

Het onderzoek wordt gehouden om de totale hoeveelheid geld die in het universitaire onderzoek omgaat te kunnen berekenen en ter informatie over de ontwikkelingen die zich de laatste jaren m.b.t. de universitaire wetenschapsbeoefening voordoen.

De resultaten, bestaande uit collectieve gegevens, worden gepubliceerd per landelijke (sub)faculteit/afdeling bijvoorbeeld voor alle subfaculteiten scheikunde, inclusief daar werkende ZWO- en FOM-medewerkers, tezamen. De resultaten van één instelling worden niet afzonderlijk gepubliceerd, maar kunnen wel zonder uitsplitsing naar subfaculteit/afdeling aan het college van bestuur c.q. de directie worden verstrekt.

Geen enkele andere persoon of instantie krijgt de beschikking over andere gegevens dan de gepubliceerde. Individuele gegevens zijn uiteraard geheim voor wie dan ook buiten het CBS, evenals gegevens van kleine groepen personen.

Tussen 30 augustus 1982 en 28 augustus 1983 zal wekelijks ongeveer 2% van het wetenschappelijk personeel, dat in totaal ruim twintigduizend personen omvat, een enquêteformulier ontvangen. Voor de verzending hiervan en voor een eventueel rappel of telefoongesprek hebben de colleges van bestuur en directies van de deelnemende instellingen de namen en adressen van het wetenschappelijk personeel aan het CBS verstrekt. Na afloop van het onderzoek zullen namen en adressen worden vernietigd.

Ter bepaling van de omvang van onderwijs, wetenschappelijk onderzoek enz. t.o.v. de totale weektaak wordt gevraagd de tijd, besteed aan deze werkzaamheden op te geven. De periode waarover de tijdsbesteding moet worden opgegeven is een bepaalde week die op het enquêteformulier is aangegeven. Omdat begrippen als onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zeer verschillend kunnen worden gedefinieerd door alle ertoe behorende werkzaamheden uitdrukkelijk op te sommen.

Cursus vegetarische natuurvoeding o.l.v. Egbert van Wijk

aantal lessen: 7 tijd: 's maandagsavonds van 17.00 tot 20.00 uur.

prijs leden: f 65,-

niet leden: f 75,-

materiaal inbegrepen.

aanvang: 13 september in La Yapa (onder voorbehoud)

Informatie: Circumflex, St. Bernardusstraat 12, tel. 51088 of pieper 13.

geopend: ma/di/do van 19.00-21.00 uur.

Inschrijvingsbesluit wetenschappelijk onderwijs

Op 19 augustus 1982 is het Inschrijvingsbesluit Wetenschappelijk Onderwijs (IWO) in het staatsblad geplaatst. Het IWO dat het Collegegeld- en inschrijvingsbesluit 1974 vervangt geeft een ruimere regeling met betrekking tot onder meer de inschrijving, vermindering, vrijstelling en terugbetaling van het collegegeld en de vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor studerende aan universiteiten en hogescholen en scholen voor het hoger beroepsonderwijs. Het IWO is gebaseerd op de Wet Twee Fasenstructuur wetenschappelijk onderwijs.

Een aantal belangrijke wijzigingen zijn de volgende.

In het algemeen behoeft een student, die zich inschrijft voor een periode, die korter is dan een studiejaar minder collegegeld te betalen, terwijl de student die zijn studie in de loop van een studiejaar beëindigt, aanspraak kan maken op restitutie van collegegeld. Soortgelijke regelingen zijn volgens het IWO ook van toepassing op studenten in hoger beroepsonderwijs. Voorts is een student vrijgesteld van betaling van collegegeld indien hij zich in hetzelfde studiejaar laat inschrijven als student voor een tweede studierichting of een opleiding van de tweede fase. Studenten, die in hetzelfde studiejaar overstappen van een universiteit of hogeschool naar een instelling van hoger beroepsonderwijs of omgekeerd behoeven voortaan maar één keer collegegeld te betalen.

De nieuwe regels met betrekking tot terugbetaling hebben terugwerkende kracht gekregen tot het begin van het studiejaar 1981-1982.

In het IWO is voorts de regeling met betrekking tot de registratie van de inschrijvingsduur opgenomen. Deze regeling houdt in dat er een centraal register komt dat informatie verstrekt over de inschrijvingsduur van hen, die willen worden ingeschreven als student aan een universiteit of hogeschool.

In het nieuwe inschrijvingsbesluit zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de bescherming van de privacy. Deze bepalingen sluiten aan op bepalingen van ontwerp-wetgeving op het gebied van registratie van persoonlijke gegevens.

LENEN, SPAREN, VERZEKEREN. U KUNT ER OVERAL VOOR TERECHT. MAAR WAAR VINDT U HET GOEDE ADRES.

Bij Spaarbank Limburg kun je veel meer dan alleen maar sparen.

Je kunt er voor alle bankzaken terecht.

Van geld wisselen voor je vakantie tot iets ingewikkelds als de financiering van je huis, of van de zaak die je gaat beginnen, alleen of samen met een ander.

Of studiefinanciering en studentenverzekeringen.

Dat we bepaalde dingen niet doen en zoveel andere juist wel, ligt ook aan de opzet van onze bank. Wij zijn een stichting.

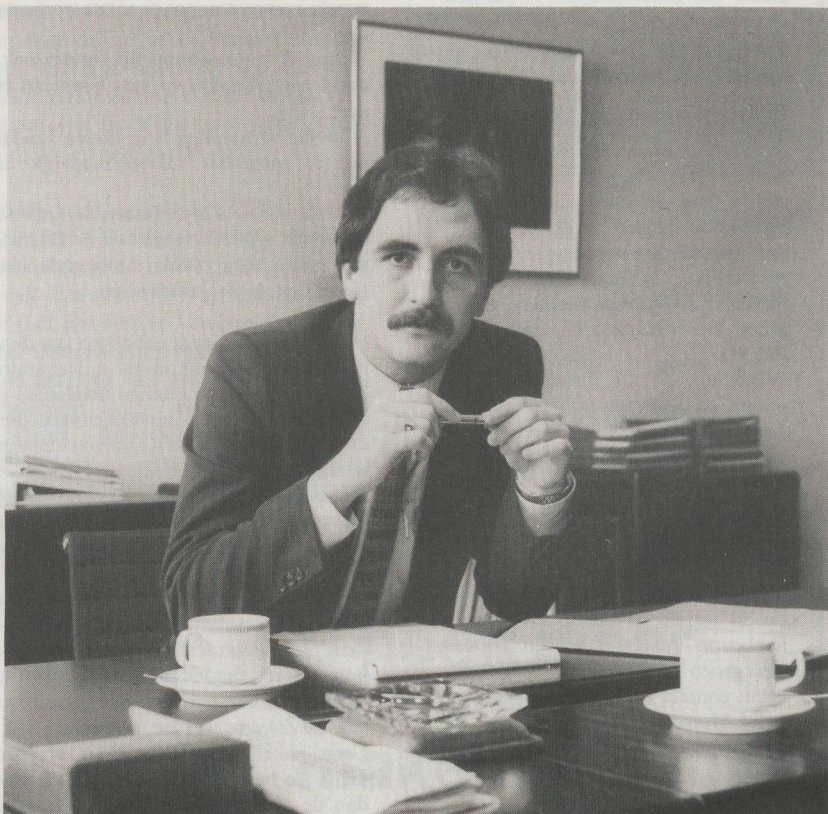
De winst die we maken, stoppen we o.a. in het verbeteren van onze service.

Daardoor beschikken we over een compleet dienstenpakket en een uitgebreid kantorennet. Onze leentarieven behoren tot de laagste van het land en onze spaarrentes liegen er niet om. Bovendien kun je buiten Limburg geld opnemen bij alle Spaarbanken met een **S**.

En zelfs op zaterdag kun je terecht bij ons kantoor in Vroom en Dreesmann te Maastricht.

Al hebben we onze eigen ideeën over bankieren, er zal vrijwel geen bankdienst zijn die we niet verlenen.

Vandaar dat velen bewust voor onze Spaarbank kiezen.

Informatie.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij al onze kantoren of kunt u bellen ☎ 043-84 12 22. tst. 500.

Folders kunt u aanvragen met de antwoordcoupon.

Opsturen in envelop zonder postzegel naar: Spaarbank Limburg, Afd. Marketing, Antwoordnummer 20, 6200 VB Maastricht.

Coupon:

Ja, graag hoor ik meer van Uw bank over

☐ Persoonlijke leningen	☐ Doorlopend krediet
☐ Spaarvormen	☐ Hypotheken
☐ Verzekeringen	☐ bankgiro

Naam _____ Adres _____

Woonplaats _____ Tel. _____

S spaarbank limburg

Onderwijs-algemeen

Afspraken computersimulaties

Met ingang van 1 juni 1982 geldt voor het maken van afspraken voor computersimulaties en het reserveren van de computer een gewijzigde regeling.

Afspraken en reserveringen kunnen enkel nog gemaakt worden via het secretariaat van de capaciteitsgroep Farmacologie. Dit is bereikbaar onder tst.nr. 551.

Alle overige regelingen, zoals vermeld in de blokboeken komen hiermee te vervallen.

Wijzigingen onderwijsruimte-aanduidingen

In de blokboeken en andere onderwijsbronnen en informaties worden steeds de ruimten aangegeven, die gereserveerd zijn voor het geprogrammeerde onderwijs. Wij vragen uw extra aandacht voor de *onderwijsruimten* die u in het bijgaand overzicht aantreft en welke *gewijzigd* zijn voor de periode *tot 1 oktober 1982*. Als u in uw rooster een van de genoemde kamers aantreft, dan verzoeken wij u deze te *vervangen* door de daarnaast vermelde ruimte.

Hoofdgebouw: kamer 202 wordt: kamer 2014 Carré
kamer 212 wordt: kamer 2016 Carré

BMC: kamer 0708 (fort Cabine 1) wordt: kamer 0701 fort Cabine 1
kamer 1631 wordt: kamer 0702 (fort Cabine 1)

Bonnefantent: kamer 0202 wordt: kamer 0703 (fort Cabine 1)

Elisabeth-huis: Centrale Ruimte wordt: kamer 1635 BMC

Het Bureau Onderwijs FdG en het Bureau Onderwijs AF vragen uw begrip voor deze wijzigingen, die voortvloeien uit een tijdelijke ruimte-gebrek binnen de instelling en die pas rond 20 augustus bekend zijn geworden.

Buro Onderwijs FdG

Obductie cursus

Gedurende dit cursusjaar biedt de capaciteitsgroep Pathologie aan kleine groepen 2e, 3e en 4e jaars studenten de mogelijkheid om gedurende 14 dagen minimaal 2 obducties bij te wonen.

Het bijwonen van obducties door medische studenten is een belangrijk leermiddel, waarbij

- kennis wordt met het fenomeen obductie (sectie)
- inzage gegeven wordt m.b.t. motivatie voor, vraagstelling bij, en resultaten van postmortaal onderzoek
- gelegenheid bestaat kennis op te doen van topografie en morfologie van normaal en ziekelijk veranderde organen en weefsels.

De obducties worden verricht door een patholoog anatoom van de capaciteitsgroep, in de regel vanaf 9.15 's morgens in de sectie-

zaal van het Annadal Ziekenhuis. De cursus is niet verbonden met een bestaand onderwijsprogramma, zoals bijvoorbeeld de onderwijsblokken, zodat de studenten gedurende deze 14 dagen zelf moeten bepalen welke ochtend ze naar de sectie-zaal kunnen komen. De mogelijkheid bestaat, dat deelnemers obducties bijwonen in de ziekenhuizen te Heerlen of Sittard.

Twee keer per jaar is er een inleiding, waarbij een patholoog anatoom uitleg geeft over werkwijze, juridische aspecten, e.d., zodat iedere student, die de sectie-zaal betreedt, tevoren geïnformeerd is.

Iedere 1e donderdag van de maand, om 17.00 uur, te beginnen op 7 oktober a.s., is er een bespreking van een of enkele obducties in de zgn. cursuszaal van het St. Annadal ziekenhuis (voorzijde, 1e verdieping).

Er zal worden geprobeerd de obductiebespreking aan een bepaald thema uit de algemene of speciale Pathologie te koppelen. Dit thema zal steeds ± 1 maand eerder in de Observant bekend gemaakt worden. Op 7 oktober a.s. zal een **patiënt met longtumor** besproken worden.

Deze besprekingen zijn in principe bedoeld voor deelnemers aan de obductie cursus, maar **iedere** geïnteresseerde medische student is hier welkom.

Na afloop van de 14 dagen dienen de studenten een 'epicrisis' te schrijven. Dit is een kort verslag van ½ - 1 pagina waarin een samenhang tussen de klinische informatie en de gegevens, verkregen bij Observatie. 2e, 3e en 4e Jaars-studenten die zich voor deze cursus willen aanmelden, kunnen zich voor 30 september opgeven bij het Buro Onderwijs, waarbij de mogelijkheid bestaat, een voorkeur aan te geven voor de periode oktober/december, januari/maart en april/juni. Als voorbereiding voor deze cursus is er op het studielandschap een banddiaserie aanwezig, waarin de rol van de patholoog anatoom in de gezondheidszorg wordt toegelicht.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij:

R. Visser, patholoog anatoom
capaciteitsgroep Pathologie
tel. 862976.

Tafelstraat 13

Aktiviteiten Studentenekklesia (tweede helft 1982)

1. Ontmoetingsgroepen

Begin oktober starten er opnieuw ontmoetingsgroepen. Opzet daarvan is om regelmatig met mensen buiten je directe studiekreis bij elkaar te komen. In de groep wordt gepraat over de dingen die je op het gegeven moment bezighouden.

Zo werd er vorig jaar o.a. gepraat over vriendschappen, meditatie, kernbewapening. De groep zal 8 tot 10 keer wekelijks bij elkaar komen. Wat dag en tijd betreft zijn er twee mogelijkheden; maandagavond van acht tot

tien, of dinsdag in de namiddag van vijf tot zeven.

Opgave bij Thecla, de gastvrouw van Tafelstraat 13, tot eind september.

Gespreksleiding: Karel van Tulder en Betty Gatignon.

2. Leerhuisgroepen voor de ontmoeting met de Joodse traditie en voor joods leren (i.s.m. het Leerhuis Limburg)

Het leerhuis Limburg organiseert dit jaar vier verschillende groepen. Aan één daarvan werkt één van de pastores mee, maar ook de andere bevelen we van harte aan.

De deelnemers zijn niet alleen studenten/tes. De leerhuisgroepen (van het zgn. 'leren') zijn niet bedoeld als een louter informatieve en in die zin vrijblijvende cursus over het jodendom.

De vraag naar de eigen ervaringen is mede in het geding. In de bijeenkomsten wordt een van te voren door iedereen gelezen en bestudeerde tekst gezamenlijk besproken en wel in deze zin, dat ieder op eigen wijze en naar eigen mogelijkheden mee-deelt wat de betreffende woorden hem of haar doen.

Het zijn de volgende groepen

1. 'Leren leren'

Kennismaking met de joodse traditie aan de hand van het boek 'Gods partner; ontmoeting met het jodendom' van Willem Zuidema. De schrijver is zelf enkele keren aanwezig

2. 'Met Abraham op weg'

De betreffende Torah-tekst en haar aktualiteit voor onze eigen levenssituatie. M.m.v. Geert van der Bom, Max Hamburger en rabbijn Jaap van Gelder.

3. 'tien woorden'

'leren' naar Joodse traditie aan de hand van de 10 woorden (geboden) uit de Torah. M.m.v. Henk Huyser

4. 'helpen en joodse traditie'

Voor de hulpverlening relevante teksten uit de Joodse literatuur- voor hen die reeds eerder kennis maakten met het Joodse 'leren'. M.m.v. Marina en Willem Zuidema en Jos op 't Root.

Opgave en verdere informatie bij laatstgenoemde Burg. Beckersweg 35, 6261 NX Mheer tel. 04457-1766.

3. Bijbelgroep

Het afgelopen jaar is een kring van start gegaan op initiatief van een aantal studenten. De bedoeling van deze groep is om aan de hand van de Bijbel te ontdekken wat geloven is en hoe je dat in praktijk brengt. Een groep van 'n acht mensen heeft zich vorig jaar bezig gehouden met vragen als: Wat kwam Jezus doen op deze aardbol en wat heeft Hij ons te vertellen. Waarschijnlijk zal op deze vragen nog worden voortgeborduurd.

Ook op Tafelstraat 13. Opgave bij Thecla.

4. Nieuwsbriefgroep

Er gaat maandelijks een nieuwsbrief verschijnen. De redactie daarvan wordt gevormd door deze groep. Hooguit acht personen, die samen zullen bespreken en bepalen wat er in moet komen te staan.

Het spreekt vanzelf dat elke student, dus ook jij, artikeltjes kan schrijven voor deze nieuwsbrief. Opgave bij Thecla.

5. Liturgiegroep

Elke tweede en vierde zondag van de maand is er een kerkelijke viering voor en door studenten. De liturgiegroepen bereidt deze voor. De bestaande groep kan nog versterking gebruiken.

Hier worden de themata vastgesteld. Aandacht wordt gegeven aan de vormgeving. Misschien zeg je, dat kerkdiensten je niet meer aanspreken; misschien heb je zelfs felle kritiek. In de liturgiegroep kun je zeggen hoe het anders zou moeten, hoe de viering een levende uiting kan zijn van jouw geloof nu. Wie zich opgeeft (bij Thecla natuurlijk) krijgt voor de eerste bijeenkomst een uitnodiging.

6. Man-vrouw patronen (In samenwerking met Humanistisch Raadswerk)

Aangeboren of aangeleerd?

Hoe ga je om met vrouw of man zijn? Hoe komt dat en wat kun en wil je er aan veranderen.

Samen praten met pastores en humanistisch raadsvrouw in een groep van maximaal 12 studenten (vrouwen en mannen).

We wensen jou een goede start voor het nieuwe studiejaar:

Geert van der Bom, Tel. 51839
Sjaak Oberyé, tel. 10112

Thecla van Marrelo is voor informatie bereikbaar op Tafelstraat 13, tel. 156511 - ma-, di-, do-, vrijdagmiddag en woensdagmorgen.

Humanistisch studentenraadswerk 1e semester 1982/1983.

Sinds eind augustus is Maaïke van Praag werkzaam als humanistisch raadsvrouw. Binnenkort zullen we via Observant uitgebreid met haar kennismaken. Hieronder alvast wat zakelijke informatie.

Studentenraadsvrouw:
Maaïke van Praag
Centrum Tafelstraat 13
Tafelstraat 13
6211 JD Maastricht
Tel. 043-15651
B.g.g. 043-51946

Gespreksgroepen:
Geloven in mensen
Kennismaking met het humanisme

Praten naar aanleiding van artikelen uit de DIC-map 'Geloven in mensen. Visie, thema's en praktijk van het humanisme.' Een uitgave van 'de Horstink', Amersfoort 1981. Frekwentie: 1 avond per week gedurende 5 weken. Data in overleg te bepalen. Opgave voor 1 oktober bij Maaïke van Praag, Voor telefoonnummer en adres zie boven.

Waarom humanistisch studentenraadswerk? Buitenkerkelijk zijn betekent niet automatisch dat je geen levensbeschouwelijke interesse hebt en dat je je nooit verdiept in vragen van persoonlijke of maatschappelijke aard. Daaraan probeert het studentenraadswerk tegemoet te komen. Meer duidelijkheid over hoe je je leven in wilt richten krijg je door er met anderen over te praten. Dat kan in een groep met medestudenten of op het

spreekuur van de studentenraadsvrouw. Deze activiteiten zullen in de toekomst nog worden uitgebreid en staan voor iedereen open. Activiteiten van het humanistische studentenraadswerk vinden plaats in het gebouw van de stichting 'Tafelstraat 13', waarvan ook de studentenklesia gebruik maakt. Voor afspraken en informatie is daar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdagmiddag aanwezig: Tecla van Marrelo. Tel. 043-15651. Op andere tijden rechtstreeks contact opnemen met studentenraadsvrouw Maaïke van Praag. Tel. 043-51946.

Sport

Tennistoernooi RL 1982

Op zaterdag 2 oktober a.s. wordt het 5e RL-Tennistoernooi georganiseerd. De wedstrijden worden gehouden op de banen van het Tenniscentrum Maastricht. Deelname staat open voor alle leden van de RL-gemeenschap.

Ook de echtgeno(o)t(e), verloofde of vriend(in) kan inschrijven.

Kosten: voor bezitters van de deelnemerskaart L.V. & S.: geen.

Anderen betalen: f 7,50.

Er wordt in de volgende categorieën gespeeld:

Dames enkelspel beginners/gevorderden
Heren enkelspel beginners/gevorderden

Bij grote deelname wordt er eerst gespeeld in poules.

Indien er tijd voor is wordt er ook mixed-dubbel gespeeld.

Inschrijven vóór zaterdag 26 september a.s. bij Buro L.V. & S., kamer 317 Hoofdgebouw. Inschrijfformulieren worden over de Afdelingen/Capaciteitsgroepen verspreid.

René Verster,
Hoofd L.V. & S.
Toestel 434, Hoofdgebouw K.3.

Universiteitsraad

Vacatures in commissies Universiteitsraad

De universiteitsraad zoekt leden van de Universitaire gemeenschap die zitting willen nemen in een of meer commissies van de Universiteitsraad.

Het betreft de commissies:
Algemeen Bestuurlijke Vraagstukken
Ruimtelijk Beleid.

De commissies Algemeen Bestuurlijke Vraagstukken adviseert de Universiteitsraad in zaken van algemeen bestuurlijke en organisatorische aard. De adviezen hebben met name betrekking op door de Universiteitsraad vast te stellen reglementen.

De commissies Ruimtelijk Beleid adviseert de Universiteitsraad inzake bouw- en huisvestingsaangelegenheden die door het Colle-

ge van Bestuur aan de Universiteitsraad voor advies worden voorgelegd.

De commissies vergaderen ± 1½ uur in de drie weken.

Degenen, die belangstelling hebben voor deze functies, dan wel de aandacht willen vestigen op kandidaten worden verzocht om zich vóór 18 september 1982 te melden bij het Presidium van de Universiteitsraad.

De waarnemend griffier is ambtshalve secretaris van het Presidium; bij hem kunnen nadere inlichtingen worden verkregen. (Hoofdgebouw, kamer 205, tst. 265).

Vacatures in delegaties RL in Academische Raad en Dagelijkse Raad

De Academische Raad vormt het landelijk overlegorgaan van de Nederlandse Universiteiten en Hogescholen. De RL is in de Academische Raad vertegenwoordigd met een delegatie van 3 personen. Het is binnen de RL gebruikelijk dat naast de rector, als lid van het wetenschappelijk personeel, een lid van het niet-wetenschappelijk personeel en een student lid zijn van deze delegatie.

Per 1 september 1982 zijn de volgende plaatsen in de delegatie vacant:

- een vast lid vanuit het niet-wetenschappelijk personeel
- een vast lid namens de studenten
- een plaatsvervangend lid namens de studenten.

Tevens is vacant in de delegatie van de Dagelijkse Raad van de Academische Raad de plaats van plaatsvervangend lid. Hiervoor wordt gezocht naar een man of vrouw uit het wetenschappelijk personeel.

Naar tijdsbeslag is met deze functies gemoeid één volle werkdag per kwartaal.

De benoeming vindt plaats door de Universiteitsraad, en zal gelden voor de periode 23 september 1982 - 1 september 1983.

Degenen, die belangstelling hebben voor deze functies, dan wel de aandacht willen vestigen op kandidaten, wordt verzocht om zich vóór 15 sept. 1982 te melden bij de Vertrouwenscommissie. De waarnemend griffier is ambtshalve secretaris van de Vertrouwenscommissie; bij hem kunnen nadere inlichtingen worden verkregen. (Hoofdgebouw, kamer 205, tst. 265).

Diversen

ABVA-KABO

ledenvergadering ABVA/KABO RL

Op donderdag 16 september a.s. vindt een openbare ledenvergadering plaats van de ABVA/KABO op de RL.

Tijdens deze bijeenkomst zullen de agenda-punten van het eerstvolgende Georganiseerd Overleg indien besproken; tevens vindt een bestuursverkiezing plaats.

De ABVA/KABO is van plan om in het vervolg vóór iedere G.O. bijeenkomst met leden en andere belangstellenden te overleggen over de in te nemen standpunten. In de Observant zal regelmatig verslag worden gedaan.

Aan de leden zal een agenda worden toegezonden. De vergadering duurt van 12.30-14.00 uur en wordt gehouden in kamer 1503 BMC.

Niet-Universitaire Geneeswijzen

Agenda N.U.G.-lezingen

Dinsdagavond 21 september om 19.30 uur in de aula:

Acupunctuur en Taoïstische filosofie door J.P.V.M. de Jong, acupuncturist en kinderarts te Heerlen.

Dinsdagmiddag van 16.00-17.00 uur: inhoudsdeskundigen-vragen-uurtje in het kader van het medisch blok 2.1., Embryo en foetus:

Mensbeeld c.q. antroposofie en embryologie met Jaap van der Wal, medewerker bij de capaciteitsgreep anatomie & embryologie.

Maandagavond 4 oktober om 19.30 in de aula:

Moderne acupunctuur (schedel-, laser-, ooren elektroacupunctuur) door E.J.C.F. Collin, acupuncturist en fysiotherapeut.

Maandagochtend 25 oktober van 9.30 tot 11.00 uur

dinsdagochtend 26 oktober van 9.30 tot 11.00 uur

maandagochtend 1 november van 9.30 tot 11.00 uur en

dinsdagochtend 2 november van 9.30 tot 11.00 uur:

practica 'macrobiotische voedingsbereiding' in de Maretak, Brusselsestraat 22/A, Maastricht, tel. 043-50419 door Joost Los. Per keer kunnen acht studenten worden ontvangen. De inschrijving gebeurt via de tutor.

Maandag- of dinsdagavond, 1 of 2 november (onder voorbehoud!) 19.30 uur in de aula: Macrobiotiek als voedingstherapie & gelaatsdiagnostiek, door Alfons Zwetsloot verbonden aan het Oost-West-Centrum in Amsterdam

Tijdstip nog onbekend:

Ayur-Veda, klassiek Indische geneeskunst door P. Zee, huisarts.

Maandagavond 29 november om 19.30 uur in de aula:

Yoga, Oosters inzicht en westers begrijpen door mevr. T. Boulogne, hoofddocente aan het Yoga Opleidingsinstituut in Den Haag.

Conferentie medische ethiek

voor studenten, afgestudeerden en geïnteresseerden in de verpleegkunde, geneeskunde, tandheelkunde, fysiotherapie en farmacie.

Tijd: 8 en 9 oktober a.s. Aanvang 9 uur, sluiting zaterdag 16 uur.

Plaats: Conferentieoord 'de Bron' te Oud Leusden

Kosten: f 62,50

Aanmelden: Door overschrijven van genoemd bedrag op giro nr 16627 van de

P.C.A.O. t.n.v. penningmeester, Putterweg 71, 3886 PB Garderen waarna volledig programma en syllabus van hoofdthema's worden toegezonden.

Organisatie: de conferentie wordt georganiseerd door een werkgroep van vertegenwoordigers van de Prot. Christ. Artsen Organ. Hosp. Christ. Fellowship, Christ. Studie Centrum, Centrum voor Reform. Wijsbegeerte, Ger. Stud. Ver. Groningen, Ichthus, C.S.F.F.

Inlichtingen: Pr. Beatrixlaan 2, Wezep tel. 05207-1933 b.g.g. 1207.

Europees instituut voor Bestuurskunde

Het Europees Instituut voor Bestuurskunde, gevestigd in de schaduw van de O.L. Vrouwebasiliek, beoogt in een drietal behoeften te voorzien:

– de vraag naar scholing op hoog niveau op het veelomvattende gebied van nationale en internationale bestuurswetenschappen;

– de groeiende behoefte aan gedegen onderzoek naar beleidsvoering en besluitvormingsprocessen en

– tenslotte wenst het te voorzien in de functie van informatiecentrum over bestuurskundige aangelegenheden op Europees niveau, met gebruikmaking van de meest geavanceerde technieken.

Bij de Dienst Voorlichting RL zijn enige folders beschikbaar over aard en werkwijze van het Instituut.

Brochures Volwasseneneducatie 82/83

Het Educatief Centrum Maastricht verzorgt in opdracht van de Commissie Volwassenen Educatie Maastricht een aantal brochures over dit thema. In deze brochures wordt een totaaloverzicht gegeven van wat er in Maastricht op dit terrein voorhanden is.

De brochures, getiteld 'Leren kan ook anders' en 'Volwasseneneducatie in Maastricht 1982/1983', zijn bij Voorlichting ter inzage.

Wat kan het Institut Néerlandais in Parijs voor u doen?

Het Institut Néerlandais in Parijs bestaat thans meer dan 25 jaar. Het is gezamenlijk opgericht door de stichting Custodia en de Staat der Nederlanden. De activiteiten worden gefinancierd door de ministeries van Onderwijs en Wetenschappen, Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en Buitenlandse Zaken. Zij bestaan voornamelijk uit lezingen, tentoonstellingen, concerten, colloquia, en onderwijs in de Nederlandse taal. Tevens is er een hotellerie ten behoeve van Nederlanders die voor wetenschappelijke, culturele of onderwijskundigen redenen in Parijs vertoeven.

Het Institut Néerlandais zou gaarne meer activiteiten ondernemen c.q. diensten bewijzen ten behoeve van de Nederlandse universitaire wereld. Ook is het wenselijk dat in universitaire kringen meer bekendheid wordt gege-

ven aan het feit dat men in Parijs over een eigen 'basis' kan beschikken.

In concreto kan het Instituut Néerlandais aan de universitaire en wetenschappelijke wereld het volgende bieden:

1. Een infrastructuur voor het houden van wetenschappelijke bijeenkomsten, colloquia etc. Desgewenst kan hierbij een simultaanvertalingsinstallatie worden ingeschakeld, waardoor het bijvoorbeeld bij Nederlands-Franse bijeenkomsten mogelijk wordt dat ieder in zijn of haar eigen taal aan de discussie deelneemt.

2. De mogelijkheid lezingen te organiseren, al dan niet voor een gespecialiseerd publiek, vor zover deze passen in het seizoensprogramma van het Institut Néerlandais.

3. De mogelijkheid assistentie te verlenen voor het leggen van wetenschappelijke contacten in Frankrijk.

4. In het kader van de uitvoering van het Cultureel Verdrag tussen beide landen kan het instituut behulpzaam zijn bij uitwisseling van studenten, docenten en wetenschappelijke onderzoekers, een en ander in samenwerking met de Nederlandse Ambassade.

5. Werkruimte voor wetenschappelijke onderzoekers of teams, die voor enige tijd in of vanuit Parijs opereren.

6. Logeermogelijkheden voor wetenschappelijk en onderwijspersoneel en studenten van Nederlandse instelling van hoger onderwijs, die in Parijs zijn voor onderwijskundige en wetenschappelijke redenen. Voor post-doctorale studenten bestaat bovendien de mogelijkheid om voor langere perioden een kamer te huren.

Wie meer wil weten over eventuele mogelijkheden kan zich wenden tot:

Institut Néerlandais

121 Rue de Lille

75007 Parijs

tel. 705 85 99

AKTIVITEITENAGENDA

'Aktiviteitenagenda' is een rubriek voor mededelingen, bestemd voor een groot publiek binnen de universitaire gemeenschap van de RL. Te denken valt aan bekenmaking van onder andere lezingen, bijeenkomsten, promoties e.d.

De kopij/gegevens dienen te worden gericht aan de Dienst Voorlichting. De eerstvolgende Observant (nr. 3) verschijnt op 24 september. Gegevens voor dit nummer inleveren vóór 13 september.

Donderdag 23 september

Universiteitsraad

19.30 uur, Hgb. kamer 100

info: Griffie UR, tst. 265

Donderdag 16 en vrijdag 17 september

Studieconferentie 'Eetstoornissen' over vroege diagnostiek en behandeling van Anorexia nervosa en aanverwante eetstoornissen.

16 september 09.30-17.00 uur en

17 september 09.00-17.00 uur in Centrum Cocarde, Valkenburg a/d Geul.

info: F. Hein (PHO-AF), tst. 234, b.g.g. 232.

Taller, 18 en 19 september

Sterk schouwburgprogramma '82-'83

Ook op cultureel gebied heeft de overheid het snoeimes in de subsidiëtoewijzingen gezet. Er is voor het nieuwe seizoen beduidend minder geld toegekend aan de grote gezelschappen en de culturele centra. Een onlangs gehouden enquête wees uit, dat de gemeentelijke schouwburgen gemiddeld zes procent minder geld krijgen, dat komt neer op ongeveer 70.000 gulden. Wanneer men bedenkt dat het gesubsidieerde repertoire-toneel per voorstelling rond de 2.700 gulden rekent, vrije producties tussen de drie- en vierduizend gulden en musicals zelfs 7.000 gulden, dan voelt men licht aan wat de subsidiëverarming concreet kan betekenen voor het schouwburgprogramma.

Nadruk op Toneel

Het is verheugend dat de toneel- en theatergezelschappen de strijd tegen de subsidiepot hebben durven aanbinden. Ze zijn niet bij de pakken neer gaan zitten, maar presenteren voor het nieuwe seizoen een rijk en gevarieerd programma, dat het moderne en experimentele niet schuwt. Krapper in het geld is voor hen kennelijk het sein geweest om er harder tegenaan te gaan! Het 'Cultureel Centrum Maastricht' (Stadsschouwburg en Staargebouw) presenteerde onlangs het nieuwe winterprogramma, en het is er gelukkig een dat gezien mag worden.

Er is beslist niet alleen gekozen voor de grote publiekstrekkingen en geheide hits – de 'Vrije Producties' –, maar de nadruk ligt, zoals het hoort, op het toneelwerk. Vrijwel alle grote nationale toneelgezelschappen zijn – vaak met nieuwe en gewaagde stukken – vertegenwoordigd. Het hoofdstedelijke Publiektheater zal het komend seizoen driemaal op de Maastrichtse planken staan met Ibsen, een moderne Botho Strauss-bewerking van 'Het Spaarvarken' van Eugène Labiche en een fonkelnieuw stuk van Ger Thijs (zelf werkzaam bij Theater): 'Winkeldochters'.

Zuidelijk Toneel Globe zal met zes van haar zeven seizoenenproducties in Maastricht acte de presence geven, en is daarmee onbetwiste koploper onder de grote gezelschappen. Ook bij Globe oude werken: 'Pericles' van Shakespeare en 'Drie Zusters' van Tsjechow in een nieuw jasje en tevens opvallend veel aandacht voor Nederlands repertoire: 'Eczeem' is de nieuwe comédie van Gerardjan Reinders, en Gerrit Komrij schreef 'Het chemisch huwelijk', een klassiek drama, voor Globe. Nederlandse ensembles gaan meer en meer eigen Nederlands werk spelen; het lijkt erop dat de malaise in de nationale toneel-schrijfkunst daarmee langzaam overwonnen gaat worden. Theater uit Arnhem komt vier keer naar Maastricht, met als voorspel-

bare toppers 'De dood van een handelsreiziger' – met Bernhard Droog in de hoofdrol, regie Jochen Neuhaus – van Arthur Miller en 'De leerschool der vrouwen' van Molière. De ten onrechte door de Raad voor de Kunst veel gewraakte Haagse Comedie is slechts eenmaal te gast met 'Het kind van de rekening' van Georges Feydeau, en het om zijn vaak protserige en sensationele experimenten bekend staande RO-theater uit Rotterdam helaas geen enkele keer. Maar met liefst 43 geplande toneelproducties heeft de theaterliefhebber in Maastricht voor het volgend seizoen geen klagen. Daaronder veel kleinere groepen als Het Trojaanse Paard, De Appel, Baal en nogal wat solotoneel – o.a. Jules Croiset met 'Metamorfose' van Franz Kafka en Jan Declair –.

Wat de Musicals betreft komt 'Amerika-Amerika' van Jos Brink en Frank Sander eindelijk naar Maastricht afzakken. Jasperina de Jong, Gerard Cox en Willy van Heesvelde zijn te zien in het groots opgezette spektakel over de befaamde actrice Fien de la Mar, en Annie M.G. Schmidt schreef de nieuwe musical 'De vader heeft het gedaan' met Conny Stuart in haar laatste grote rol.

Opera en operette blijven het stiefkind van de té krap behuisde Stadschouwburg. De liefhebber moet genoegen nemen met vier uitvoeringen: Tweemaal het Limburgs Symfonie Orkest ('Die Zauberflöte' en 'Opernball') eenmaal de Hoofdstad Operette en het Offenbach Theater uit Keulen.

Tenslotte is er veel ruimte gereserveerd voor ballet- en dansuitvoeringen: Zowel met romantisch-klassieke baletten als met modern bewegingstheater. Daaronder Pina Bausch' leerlinge Susanne Linke, het 'Koninklijk Ballet van Vlaanderen' en het befaamde 'Nederlands Danstheater'.

Taller

De aftrap voor het nieuwe theaterseizoen wordt verricht door de internationale groep Taller (18-19 september) met 'The Desert', een Nederlandse première. Taller begon in 1953 in Montevideo als een groep schilders en beeldhouwers en houdt zich sinds 1971 bezig met multimedia. Dat is in al hun projecten terug te vinden. Twee jaar geleden was Taller op de kunst 11-daag-

se in Maastricht te gast met 'De doorzichtige stad', een bizarre theater-performance waarin architectonische constructies, mime, elektronische muziek, tekst, en licht de toeschouwer aanzette tot nieuwe ervaringen en emoties. In 'De leegte',

'De woestijn' zullen bestaande teksten van Shakespeare, Joyce, Seneca en Goethe en muziek van Schönberg, Gounod, Verdi, Purcell en Ellington naast visuele effecten sfeerbepalend werken.

JM

'Het Wagentje', Ferreri's waanzin ten top

Op zoek naar een centraal motief in het inmiddels omvangrijke oeuvre van Marco Ferreri, stuit men onherroepelijk op de alledaagse waanzin die al zijn films ventileren. Dat geldt voor zijn nieuwste 'Tales of ordinary madness', net zo goed als voor het beroemde epos 'La grande bouffe', 'Touche pas la femme blanche' of 'Chiedo asilo'. Steeds bedient Ferreri zich van situaties uit de gewone burgermaatschappij om ze vervolgens tot in het absurde op te blazen. Ze gaan een wereld op zichzelf vormen en groeien uit tot een anarchistische aanval op de conventies, normen en structuren in ons verburgerlijkte leefmilieu. Ferreri gebruikt in zijn beeldtaal niet altijd de fijnzinnigste methoden. Reden waarom elke nieuwe première weer opgesierd wordt door heftige reacties en kritiek van fatsoenjaegers, maar natuurlijk ook door publieiteit.

'Het Wagentje' (El Cochecito) – die het Filmhuis van 16 tot en met 21 september vertoont – is de derde lange speelfilm van Ferreri en da-

teert uit 1960. Een kluchtige film met veel macabere trekjes in 'bunuelaanse' stijl, in nogal wat opzichten subtieler dan zijn latere werken. Don Anselmo is een gepensioneerde man die bij zijn zoon en diens familie inwoont. Zijn grote vriend is Don Lucas, die slecht ter been is en over een invalidenwagentje beschikt. Met dat wagentje trekken de twee er veel op uit. Don Anselmo realiseert zich meer en meer dat een invalidenwagentje het toppunt van onafhankelijk vervoer is, en stelt alles in het werk om er ook een te bemachtigen. Zijn omgeving reageert echer onbarmhartig, hautain en wreed op dit verlangen en Don Anselmo ziet uiteindelijk geen andere mogelijkheid dan zijn zoon en familie te vergifigen en koopt met hun geld een karretje.

Dit ijzersterke gegeven, gebaseerd op een Spaanse roman van Rafael Azcona, gebruikt Ferreri om de kijker een spiegel voor te houden van de omgang met ouderen, maar ook van de kleinburgerlijkheid, sluwheid en genegenheid in het spanje van Franco. Een aardige zwarte comédie.

JM

Agenda

Stadsschouwburg

Zaterdag 18 en zondag 19 september om 20.00 uur: 'Taller' met 'The Desert'.

Filmhuis Maastricht

Tot en met woensdag 15 september om 20.00 en 22.30 uur: 'Die bleierne Zeit' van Margarethe von Trotta.

Donderdag 16 tot en met zondag 19 september om 20.00 uur: 'Kwaidan' van Masaki Kobayashi.

Donderdag 16 tot en met zondag 19 september om 22.30 uur, **maandag 20 en dinsdag 21 september** om 20.00 uur: 'Het wagentje' van Marco Ferreri.

Woensdag 22 september om 20.00 uur: 'Wähle das Leben' van Erwin Leiser in het kader van de Vredesweek.

Donderdag 23 tot en met zondag 26 september om 20.00 uur: 'Weggehen um anzukommen' van Alexandra von Grote. Om 22.30 uur: 'Schwestern oder die Balance des Glücks' van Margarethe von Trotta.

Openlucht museum Bokrijk, Genk

Tot en met 17 oktober: Gelegenheidstentoonstelling over 'bier'.

Museum van Bommel-van Dam, Venlo

Tot 1 november: Tentoonstelling '20 Jaar Nieuwe Realisten'.

ACHTEROM IS 'T KERMS

Droogje

Tot de discussies die de universiteit jaren zeventig in Nederland hebben gemarkeerd, behoort ongetwijfeld die over de koffievoorziening. Hier werd de gratis koffieronde afgeschaft, daar de koffiejuffrouw, hier steeg de prijs van vijftien tot vijftiwintig cent per kopje, daar werden kopjes vervangen door plastic bekertjes of werd het gebruik van privé zetapparatuur met verfoeilijke dwangmiddelen de kop ingedrukt. Stuk voor stuk ingrepen die goed waren voor enorme opschudding en gekaderde berichten in de kranten.

En dan nu de jaren tachtig. De sfeer wordt grimmiger. Bezuinigingen, ontslagen, kopzorgen. Koffie is niet sterk genoeg meer, alcohol is in. Het begint in Rotterdam. Niet dat er zoveel gedronken wordt aan de Erasmusuniversiteit, maar mensen met een vooruitziende blik beginnen te steigeren tegen de verkoop van sherry en pils tijdens de werkdagen. Om de zaak te dramatiseren wordt zelfs beweerd dat in het Akademisch Ziekenhuis Dijkzicht personeel rondloopt met een kegel. Dat kan natuurlijk niet, vindt het universiteitsbestuur en met ingang van 1 september worden de sherrybars drooggelegd tot half vijf 's middags. Tot die tijd moet men het in Rotterdam zien te stellen met fris, soft ice, milkshakes of gewoon koffie met een fijn koekje, meldt het universiteitsblad *Quod Novum*.

De jacht op het alcoholgebruik door mensen die zich met de gezondheid of ander welzijn van de medemens bezighouden is ook overgewaaid naar Maastricht, uitgerend de plaats waar een half jaar geleden meneer Knipschild het matig gebruik van alcohol als een weldaad voor de mensheid kon aanbevelen. In het *Annadalblad* werd breed uitgemeten hoe socioloog Rob Vastbinder van het Limburgs Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs bezwaar aantekende tegen de al te gemakkelijke verstreking van alcohol in het *Annadalziekenhuis*. Er is een bar voor patiënten ingericht in de hal en voor de personeelsleden is er zelfs een compleet bruin café naast het personeelsrestaurant in de Ark. Ook andere ziekenhuizen in de buurt zijn nogal gemakkelijk in het verstrekken van alcohol aan wie erom vraagt, ontdekte het *Annadalblad*.

Dat gebeurt dan met het argument dat openlijke verstreking nog altijd het beste controlemiddel is. Het verbod heeft eerder een averechts effect en bovendien zijn patiënten mondig genoeg om zelf uit te kunnen maken hoeveel pils ze op een dag naar binnen werken. Dat ziet de CAD-medewerker ook wel in, maar hij vindt toch dat er nog een groot verschil is tussen verbieden en aanbieden. Een te grote tolerantie verlegt de normen en waarden en dat mag nou juist niet gebeuren in een ziekenhuis, vindt hij.

Natje

En de universiteit dan? Houdt men daar ook rekening met het feit dat het nuttigen van een paar pilsjes per dag tot de goede Limburgse gewoonten behoort, zoals de directeur aan een Heerlense kliniek de alcoholverkoop in zijn bedrijf verdedigde? Tot nu toe is in het Hoofdgebouw de hele dag door pils verkrijgbaar. De bar van het Trefcentrum is geopend van neen tot half twaalf en van drie tot kwart over vijf, en wie buiten die uren een onweerstaanbare dorst heeft kan zeer diskreet terecht bij de limonadeautomaat in de gang van het restaurant. Wie een gulden in de gleuf stopt kan uit een van de onderste twee vakjes een heerlijk koel blikje Gulpen trekken. In het BMC, waar de kantineteugels strak in handen gehouden worden geldt een andere regeling: daar is verkoop van alcohol taboe.

Voor het geval dat een bestuurder die dit leest het harnas aantrekt om ten strijde te trekken, zij gezegd dat er weinig eer te behalen valt aan een drooglegging zoals in Rotterdam. Volgens Huub Vrancken, de barkeeper, worden per week niet meer dan vier of vijf kratjes omgezet en 'n enkele fles sherry. Uit de automaat verdwijnen zelfs niet meer dan vier blikjes bier per week. 'Vroeger was dat wel anders', zegt Vrancken, 'Toen werd er na afloop van ieder blok alle geld bij elkaar gelegd en dan werd er stevig doorgedronken. maar die groep is al twee jaar geleden afgestudeerd.' Personeelsleden laten het glas netjes staan en houden het op koffie en thee.

Geen enkele reden dus om te bar te sluiten, zou je zeggen. Toch gaat dat eind dit jaar gebeuren. Dan komen er fris- en koffiemarktjes voor in de plaats. Uit bezuinigingsover-

wegingen. Op 1 december wordt namelijk het eerste Randwyckgebouw in gebruik genomen. Voor de kantine daar mag geen nieuw personeel worden aangetrokken, dus moet de bemanning komen uit een herverdeling van het personeel. De bar verdwijnt dan als minst urgente voorziening. Maar die kleine limonadeautomaat met die blikjes Gulpen blijft . . .

Duur

Het mes dat minister Deetman op de tafel heeft gelegd, gaat de komende jaren flink snijden in het universitaire vlees, zal de opletende lezer op pagina 3 van dit blad hebben gezien. Een van de hoeken waar de klappen vallen, is die van de studentenvoorzieningen. De bijdrage die het ministerie bij de financiering van het WO berekent moet van 73 naar 55 gulden per student worden teruggebracht en bovendien krijgen de mensen en kantines vijf miljoen gulden minder om hun tekorten te dekken. Het nieuwe normbedrag baseert de minister op een onderzoek van de Algemene Rekenkamer, waarbij erg grote verschillen zijn gekonstateerd in de bedragen die de universiteiten aan studentenvoorzieningen uitgeven. Het landelijk gemiddelde lag in 1979 op 431 gulden. Twee instellingen staken daar torenhoog boven uit: Twente met 2179 gulden en Maastricht, met 1427 gulden. Dat komt omdat in Twente de kosten van de campus in de studentenvoorzieningen worden doorberekend en voor Maastricht gold in 1979 dat er wel voorzieningen waren, maar nog bijna geen studenten. Vandaar ook dat de RL per student tien keer zoveel personeelskosten voor studentenvoorzieningen had, dan de gemiddelde instelling. Toch is het maar een schijntje wat Maastricht absoluut gezien uitgeeft aan dit soort voorzieningen. Er hoeft geen dekaan, geen studentenarts of -psycholoog betaald te worden, geen sporthal of mensa. En toch vindt de Rekenkamer dat er in Maastricht wat te halen valt. Zo vindt zij het uit den boze dat er een medewerker voor studentenhuisvesting op de loonlijst zou komen staan (de U-raad heeft die plaats overigens geblokkeerd) of dat de universiteit meebetaalt aan de creatieve en culturele vorming van de student.